

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AVIZUL
COMISIEI SPECIALIZATE DE EVALUARE
A *INSTITUTULUI PATRIMONIULUI CULTURAL*
AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
PENTRU PERIOADA 2007 - 2011**

pe profilurile de cercetare:

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistrean**
- **Geneza și evoluția artei naționale**
- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova**

CHIȘINĂU - 2013

CUPRINS

Introducere.....	3
I. Cadrul juridic și organizatoric de activitate al instituției.....	6
II. Obiectivele și profilul (direcția) de activitate.....	10
III. Resurse umane.....	18
IV. Potențialul logistic.....	23
V. Resurse financiare.....	28
VI. Rezultatele activității în sfera științei și inovării.....	32
VII. Cooperare în cadrul național. Forme de colaborare.....	39
VIII. Cooperări internaționale.....	43
IX. Aprecieri date profilurilor de cercetare. Concluzie finală.....	46
X. Fișa de evaluare.....	50

ANEXE

• Avizul Comisiei specializate de evaluare a profilului Arheologia spațiului Carpato-Nistrean.....	63
• Avizul Comisiei specializate de evaluare a profilului Geneza și evoluția artei naționale.....	101
• Avizul Comisiei specializate de evaluare a profilului Etnii și relații interetnice în Republica Moldova.....	123
• Procesele-verbale ale comisiei de evaluare și acreditare.....	159

Introducere

În temeiul Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259-XV din 15 iulie 2004, Legii Învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995, Codul muncii nr.154-XV din 28.03.2003, Hotărîrii Comisiei de acreditare nr.AC-8/4 din 13 decembrie 2012, Hotărîrii Comisiei de atestare nr.AT-7/7 din 20 decembrie 2012, Regulamentului privind activitatea comisiilor specializate de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării, altor acte normative în vigoare, în perioada **16.01.2013 – 16.02.2013**, Comisia specializată de evaluare și comisiile pe profil au supus procesului de evaluare *Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Republicii Moldova* pe profilurile de cercetare:

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistrean;**
- **Geneza și evoluția artei naționale;**
- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova.**

Comisia a fost constituită în următoarea componență nominală:

Membrii comisiei specializate

- **Președinte – Gheorghe Postică**, doctor habilitat, profesor universitar, Ministerul Culturii, președintele comisiei;
- **Secretar – Alexandra Barbăneagră-Bibicu**, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”;
- **Economist – Galina Goleac**, economist, IMSP Institutul de Ftiziopulmonologie ”Chiril Draganiuc”.

Membrii Comisiilor pe profiluri:

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistrean**
 - **Ion Niculiță**, doctor habilitat, profesor universitar, șef catedră, Universitatea de Stat din Moldova;
 - **Lilia Zobolotnîi**, doctor, conferențiar universitar, Institutul de Istorie, Stat și Drept;
 - **Octavian Munteanu**, doctor, conferențiar universitar, șef catedră, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”.
- **Geneza și evoluția artei naționale**
 - **Ion Gagim**, doctor habilitat, profesor universitar, decan, Universitatea de Stat ”A.Russo” din Bălți;

- **Eleonora Barbas**, doctor în șt.artelor, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”;
- **Constantin Spînu**, doctor în studiul artelor, conf. universitar, Universitatea Tehnică din Moldova.

• **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova**

- **Pavel Cocîrlă**, doctor habilitat, profesor universitar, șef catedră, Universitatea de Stat din Moldova;
- **Gherlovan Olga**, doctor în filologie, conferențiar universitar, decan, Universitatea de Stat din Tiraspol;
- **Liuba Petrenco**, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Șef.Department, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”.

Pentru examinarea capacității instituționale de cercetare a instituției evaluate, contribuția științifică și recunoașterea națională, performanța și vizibilitatea ei la nivel internațional, relevanța economică și socială, membrii Comisiilor specializate de profil au supus unui studiu minuțios procesul de investigație științifică din cadrul *Institutul Patrimoniului Cultural* al Academiei de Științe a Republicii Moldova, datele din rapoartele de autoevaluare ale profilurilor înaintate spre evaluare, stabilind veridicitatea acestora stării reale la fața locului.

Comisiile s-au condus în activitatea sa de *Regulamentul privind activitatea Comisiilor specializate de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării; Instrucțiunile de lucru elaborate de CNAA; Fișele statistice de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării conform profilurilor direcțiilor de cercetare.*

În calitate de informație primară pentru Comisia specializată a servit *Raportul de autoevaluare general* al Institutului, iar pentru comisiile de profil rapoartele de autoevaluare pe profilurile de cercetare privind activitatea *Institutului Patrimoniului Cultural* (în continuare - IPC) în perioada 2007 - 2011, aprobat la ședința Consiliului științific al IPC din 09 octombrie 2012.

Avizul constituie documentul de bază pentru Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (în continuare - CNAA) în vederea examinării cererii *Institutului Patrimoniului Cultural* al Academiei de Științe a Republicii Moldova privind reacreditarea/acreditarea și recunoașterea competenței de a desfășura

activități de cercetare științifico-tehnologică în cadrul profilurilor de cercetare indicate anterior.

Președintele și secretarul Comisiei în perioada de evaluare 16.01.2013 - 16.02.2013 au coordonat activitatea Comisiilor specializate pe profiluri, au verificat respectarea cadrului normativ în vigoare al instituției supuse evaluării, managementul organizației, capacitatea instituțională de cercetare, performanța și vizibilitatea IPC la nivel internațional și național; au examinat actele/documentele de activitate a institutului (registrele ordinelor privind angajarea, atestarea, eliberarea colaboratorilor; dosarele doctoranzilor; fișele cercetătorilor; fișele de înregistrare a temelor de cercetare etc.). De asemenea membrii Comisiei instituționale au sistematizat materialele prezentate de comisiile pe profil care reflectă sumar aspectele activității științifice a *Institutului Patrimoniului Cultural* al Academiei de Științe a Republicii Moldova, au asigurat documentar activitatea Comisiilor specializate și au întocmit avizul de evaluare.

Economistul din cadrul Comisiei a evaluat atât respectarea disciplinei financiare, planurile și rapoartele financiare anuale, sursele de finanțare, utilajul procurat etc., cât și actele/documentele economico-financiare: contractele economice și contractele financiare, actele ce denotă lipsa restanțelor, registrul de la Fondul Social, acte financiare ce confirmă participarea instituției la finanțarea revistelor științifice etc.

Pentru întocmirea avizului de evaluare fiecare membru al comisiei de profil a verificat, conform *Fișei de evaluare*, indicatorii de activitate a subdiviziunilor IPC pentru perioada 2007 - 2011: rezultatele activităților științifice ale organizației (proiectele de cercetare, publicațiile din țară și străinătate, impactul și relevanța științifică, distincțiile obținute, aprecierile internaționale ale cercetătorilor IPC), potențialul logistic etc.

Subdiviziunile Institutului au prezentat la solicitare toate actele/documentele și lucrările probatorii solicitate de membrii Comisiei specializate (lucrări publicate, certificate, rapoarte, acordurile de colaborare, diplome/distincții ș.a.) pentru argumentarea datelor expuse în raportul de evaluare.

Administrația Institutului a asigurat toate condițiile necesare pentru desfășurarea eficientă a activității Comisiei pe toată perioada de perfectare a avizului de evaluare.

Ca urmare a generalizării rezultatelor controlului riguros efectuat în subdiviziunile IPC în ceea ce privește: *capacitatea instituțională de cercetare a instituției, performanța și vizibilitatea ei la nivel internațional, contribuția științifică și recunoașterea națională, impactul și relevanța științifică, economică și socială*, Comisia specializată de evaluare constată că:

I. Cadrul juridic și organizatoric de activitate al instituției

1. *Institutul Patrimoniului Cultural* este o organizație de drept public din sfera științei și inovării cu forma organizatorico-juridică – instituție publică încadrată în structura **Academiei de Științe a Republicii Moldova**, care funcționează în baza Constituției Republicii Moldova, Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, legislației în vigoare, Acordului de parteneriat încheiat între Guvernul Republicii Moldova și AȘM și ale Statutului său.

Institutul se subordonează la nivel administrativ Academiei de Științe a Republicii Moldova (pe domenii de cercetare, transfer tehnologic și instruire prin doctorat).

Institutul Patrimoniului Cultural a fost fondat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 1326 din 14.12.2005 „Cu privire la măsurile de optimizare a infrastructurii sferei științei și inovării” prin contopirea Institutului de Arheologie și Etnologie al AȘM, Institutului de Cercetări Interetnice al AȘM și Institutului Studiul Artelor al AȘM, care este succesorul în drepturi și obligațiuni ale acestora. Numărul de identificare de stat: 1006600034042. Fondatorul Institutului este Academia de Științe a Moldovei.

2. Actualmente *Institutul patrimoniului cultural* este un centru științific național ce are drept **scop** organizarea și efectuarea investigațiilor științifice fundamentale și cu caracter aplicativ în domeniul *Patrimoniului arheologic, etno-cultural și artistic din R. Moldova: 73200 – Cercetare și dezvoltare în științe sociale și umanistice*.

Misiunea instituției este realizarea cercetărilor științifice ce ar contribui la dezvoltarea durabilă a țării în baza rezultatelor activității de cercetare – dezvoltare, la implementarea și promovarea valorilor științifice și culturale obținute pe plan național și internațional.

Activitatea de cercetare a Institutului se axează pe tema generală de cercetare: ***Geneza, evoluția și specificul etno-cultural și artistic al Moldovei*** în cadrul direcției strategice: ***Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene***, aprobată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 160 din 21.07.2005, profilată în trei domenii prioritare:

- **Arheologie - *Arheologia și procesele etno-culturale în spațiul Carpato-Nistrean din cele mai vechi timpuri până în secolul XVII*** (cercetarea comunităților culturale din perioada preistorică și medievală în baza surselor arheologice);

- **Etnologie – *Etnii și relații interetnice*** (istoria, cultura și procesele etnice în Republica Moldova);

- **Arte – *Geneza, evoluția și tipologia artelor naționale*** (istoria și teoria artelor vizuale și audio-vizuale).

Activitatea de cercetare a Institutului include:

a. cercetări fundamentale – obținerea noilor cunoștințe teoretice și universale de interes național și internațional pentru elaborarea lucrărilor de sinteză, a monografiilor colective și individuale;

b. cercetări aplicative - elaborarea literaturii cu caracter științifico-popular și didactic (cărți, broșuri, albume, materiale didactice etc.) în vederea instruirii tinerilor generații, popularizării cunoștințelor istorice și culturale, promovării moștenirilor culturale și valorilor spirituale pe plan național și internațional.

Institutul Patrimoniului Cultural este structurat în subdiviziuni științifice de bază: centre de cercetări și secții.

Actualmente activitatea de cercetare se realizează în cadrul a 3 centre de cercetări și 6 secții:

1. Centrul de cercetări științifice în domeniul Arheologiei (Centrul Arheologie), divizat în secții:

- Secția Arheologia preistorică;
- Secția Arheologia Antică și Medievală.

2. Centrul de cercetări științifice în domeniul Etnologiei (Centrul Etnologie), divizat în secții:

- Secția Probleme generale;
- Secția Minorități etnice;

3. Centrul de cercetări științifice în domeniul Artelor (Centrul Studiul Artelor) divizat în secții:

- Secția Arte vizuale;
- Secția Arte audio-vizuale.

3. Institutul ca subiect juridic, funcționează în bază de statut propriu - Statutul *Institutului Patrimoniului Cultural* al Academiei de Științe a Republicii Moldova, aprobat în modul stabilit prin Hotărârea Consiliului științific al Institutului Patrimoniului Cultural proces-verbal nr. 03 din 11 martie 2006, Hotărârea Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei nr. 64 din 07 aprilie 2006, înregistrat la Camera Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale la 09.08.2006, nr. de identificare 1006600034042, Certificat de înregistrare MD 0059524.

Institutul, ca persoană juridică, are patrimoniu și bilanț distinctă, cont de decontare în lei moldovenești și valută a altor țări, alte conturi la băncile de stat și comerciale ale Republicii Moldova, are ștampilă rotundă cu Stema de Stat, formular cu antet și emblema sa, alte simboluri și attribute. Stema și drapelul Institutului Patrimoniului Cultural au fost aprobate de Comisia Națională de Heraldică a RM la 19.10.2007, proces-verbal nr. 161-III. Denumirea completă a instituției – Institutul Patrimoniului Cultural (IPC).

Structura Institutului se stabilește în conformitate cu direcțiile principale și tematica sa de cercetare, cu structura-cadru a organizației de drept public din sfera științei și inovării și schema-tip de personal al aparatului de conducere și de deservire administrativă și gospodărească, aprobate de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei.

Organul consultativ al IPC este Consiliul științific al Institutului care se alege, prin vot secret, la adunarea personalului scriptic al instituției pe un termen de 4 ani, din rândurile cercetătorilor științifici cu grad și titlu științific, precum și din exterior.

Componența nominală a Consiliului științific este aprobată de Biroul Secției de Științe Umanistice și Arte al AȘM.

Conducerea Institutului este asigurată de director, directorul adjunct pe probleme de știință și secretarul științific, care sunt aleși pe un termen de 4 ani.

4. În anul 2007 Institutul patrimoniului cultural a fost acreditat de Consiliul Național de Evaluare și Acreditare a organizațiilor din sfera științei și inovării în baza Hotărârii CNAA nr. nr. 33/AC din 11.01.2007, Certificat de acreditare seria nr. 013 seria I pe profilurile științifice:

- *Arheologia spațiului carpato-nistrean*
- *Etnii și relații interetnice din Republica Moldova*
- *Geneza și evoluția artei naționale (Certificat de acreditare nr. 013 seria I).*

Institutul este abilitat cu *dreptul de pregătire a cadrelor științifice prin studii de doctorat* fiind inclus în lista instituțiilor din sfera științei și inovării și instituțiile acreditate care dețin dreptul de instituție cu activitate de doctorat *la următoarele specialități:*

prin Hotărârea CSȘDT al A.Ș.M. nr. 152 din **19 iulie 2007**

- 07.00.06 – arheologie
- 07.00.07 – etnologie, antropologie culturală și istorică
- 10.01.06 – literatura universală și comparată
- 17.00.01 – arte audiovizuale
- 17.00.04 – arte vizuale
- 18.00.01 – teoria și istoria arhitecturii

Comisia de evaluare specializată constată că în cadrul Institutului patrimoniului cultural în baza Hotărârii CNAA nr. AT-2/1-1 din 05 aprilie 2012 activează **4**

Seminare științifice de profil la:

- specialitatea 07.00.06 – Arheologie
- specialitatea 07.00.07 – Etnologia, antropologia culturală și istorică
- specialitatea 17.00.01 – Arte audio-vizuale
- specialitatea 17.00.04 – Arte vizuale.

În instituția supusă acreditării își desfășoară activitatea **4 Consilii științifice specializate** de conferire a gradelor științifice de doctor și doctor habilitat:

- specialitatea 07.00.06 – Arheologie (ad-hoc);

- specialitatea 07.00.07 – Etnologie, antropologie culturală și istorică (ad-hoc);
- specialitatea 17.00.01 – Arte audio-vizuale – D 22.17.00.01 (Hot. nr. 3 din 27.03.2008)
- specialitatea 17.00.04 – Arte vizuale - D 22.17.00.04 (Hot. nr. 3 din 27.03.2008)

În baza documentelor examinate, Comisia specializată de evaluare și acreditare constată că toate *Seminarele științifice de profil* și *Consiliile științifice specializate* sunt constituite în modul stabilit de legislație, fiind aprobate prin Ordinul CNAA nr. 72/cșs din 19.04.2007.

Institutul Patrimoniului Cultural editează 3 reviste științifice – categoria B și C:

- Revista Arheologică. Serie nouă. ISSN 1857-016X. Categoria B
- Revista de etnologie și culturologie. ISSN 1857-2049. Categoria C
- Arta (în două fascicule - Arta vizuală; Arta audio-vizuală). ISSN 1857-1042.

Categoria B

- seria de monografii *Biblioteca de Arheologie*.

Concluzie: La compartimentul cadrul juridic și organizatoric Institutul patrimoniului cultural corespunde criteriilor de evaluare de acreditare.

II. Obiectivele și profilurile (direcțiile) de activitate

5. Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Republicii Moldova efectuează cercetări științifice fundamentale și aplicative, întreprinde activități de inovare și transfer tehnologic pe următoarele **profiluri /direcții prioritare** de investigație științifică:

- *Arheologia și procesele etno-culturale în spațiul Carpato-Nistrean din cele mai vechi timpuri până în secolul XVII* (cercetarea comunităților culturale din perioada preistorică și medievală în baza surselor arheologice)

✓ Obiective de cercetare: Elucidarea proceselor etno-culturale în spațiul Carpato-Nistrean în baza cercetărilor monumentelor arheologice din cele mai vechi timpuri până în perioada medievală.

- *Etnii și relații interetnice în Republica Moldova*

✓ Obiective de cercetare: Elucidarea istoriei, specificului cultural și relațiilor etno-culturale din spațiul Republicii Moldova.

- ***Geneza, evoluția și tipologia artelor naționale*** (istoria și teoria artelor vizuale și audio-vizuale).

✓ Obiective de cercetare: Elucidarea apariției, evoluției și specificului artelor populare și profesionale din Republica Moldova.

Comisia de evaluare și acreditare constată că în perioada anilor 2007 - 2010 în cadrul Institutului au fost create direcții noi de cercetare:

- ***Metodica și metodologia cercetărilor arheozoologice***

- Direcția include determinarea legităților interne în comportarea materialului arheo- sau paleozoologice, domeniu practic absolut necercetat.

- Cercetările efectuate demonstrează o strictă dependență a indicilor speciilor de animale determinate în baza resturilor de oase și/sau în baza identificării numărului de indivizi. Legitățile evidențiate vin în completarea metodelor de analiză a resturilor arheologice, și respectiv a posibilităților de cercetare și conceperii procesului de domesticire și evoluției a complexului de animale domestice, inclusiv a calului – ca problemă cheie în soluționarea problemei originii indoeuropenilor.

- ***Gender rural: stereotipuri și modele***

- Cercetările gender în știința mondială din ultimii decenii pretind la un statut cu dimensiuni fundamentale și înaintează cerințe serioase în fața savanților contemporani – de a alege noi procedee și metode de teoretizare, argumentând concepțiile pe baza pluralismului metodologic și în scopul de umanizare a științei în general. În acest context cultura populară cultivă iubirea, caritatea și omenia. Astfel, instituțiile sociale sunt orientate să traducă în viață aceste dimensiuni umane. Efectuând cercetări asupra temei, a fost determinat conținutul noțiunilor de „stereotip gender”, „gender rural”, „stereotip rural” etc., elaborat conceptul de gender rural și mecanismul social de implementare a politicii de gen/gender, relevate valorile cunoașterii naturii genurilor rurale, evoluției relațiilor dintre genuri în contextul etno-istoric al culturii populare.

- ***Cromatică populară***

- O direcție nouă ce reprezintă o tentativă de abordare interdisciplinară a domeniului cromaticii populare cu referiri speciale la sursele tinctoriale vegetale în conexiune cu un suport etnografic și lingvistic argumentat. Cercetarea evaluează importanța naturii coloranților sau a amestecului de culori, a mordanților vegetali, animalii sau minerali și a materialelor supuse vopsitului. Au fost evidențiați și clasificați coloranții utilizați în vopsitoria țărănească, denumirile științifice și populare ale coloranților. Problematika concepută a condus la identificarea unor particularități ale artei decorative tradiționale, de remarcabilă importanță pentru jalonarea unor investigații sistematice în arealul carpato-danubio-pontic.

• ***Spațiul de rezonanță a culturii Moldovei: factorul polietnic și codul cultural European***

- Direcție inovatoare interdisciplinară propune o nouă viziune asupra locului și rolului Moldovei în sistemul valorilor perene ale Europei vechi și ale celei moderne, o parte componentă a căreia, din punct de vedere istoric, este și cultura multinațională a țării noastre. Realizarea acestui proiect în ansamblu este un pas înainte efectuat de Moldova la etapa actuală pe calea sa spre idealurile toleranței, păcii interetnice în societate și a valorilor general europene.

- În aspect metodologic, investigația de față reprezintă o tentativă de a efectua o sinteză culturologică a performanțelor atinse de către diversele școli științifice și a curentelor acumulate pe parcursul sec. XX–XXI de științele umanistice mondiale.

6. Institutul Patrimoniului Cultural este preocupat de realizarea planurilor de cercetări științifice conform direcției strategice: *Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene.*

Institutul Patrimoniului Cultural are misiunea fundamentală de a contribui la dezvoltarea durabilă a țării în baza rezultatelor activității de cercetare – dezvoltare, la promovarea și implementarea valorilor științifice și culturale obținute în plan național și internațional.

Centrul Studiul Artelor, cu cele două secții ale sale – Arte audiovizuale și Arte vizuale are menirea de a realiza cercetări fundamentale în domeniul istoriei și teoriei

artelor naționale, elaborând și publicând lucrări științifice sub formă de monografii, studii de sinteză, articole științifice în artele plastice, muzicale, teatrale, cinematografie și arhitectură și de a difuza rezultatele prin publicații, consultanță, sesiuni științifice naționale și internaționale. Remarcăm că Centrul Studiul Artelor al Institutului Patrimoniului Cultural este unicul centru de cercetare în domeniul artelor în Republica Moldova.

Centrul de Arheologie care include două secții – Arheologia Preistorică și Tracologie și Arheologie Antică și Medievală – reprezintă așezământul științific de bază, orientat spre evidențierea și studierea monumentelor arheologice, cercetarea și interpretarea aspectelor de bază ale dezvoltării cultural-istorice a comunităților preistorice și medievale, care au locuit pe teritoriul Moldovei, precum și a legăturilor lor multisekulare și complexe cu comunitățile vecine din Europa de Sud-Est, Centrală și de Răsărit. În rezultatul cercetărilor de teren în tot spațiul republicii au fost completată baza izvoristică, elaborate noi concepții și viziuni referitor la apariția și evoluția primelor comunități umane (perioada paleoliticului și mezoliticului); geneza și evoluția civilizațiilor de vechi agricultori și crescători de vite (neoliticul, eneoliticul, epoca bronzului); apariția și specificul dezvoltării culturii goților (Sântana de Mureș – Cernjahov) și slavilor timpurii în spațiul Carpato-Nistrean; constituirea și caracteristicile principale ale culturii medievale moldovenești, inclusiv problema apariției și evoluției sistemului monetar autohton.

Centrul de Etnologie, cu două secții – Probleme generale ale etnografiei și Minorități etnice, își trasează activitatea pe efectuarea investigațiilor în domeniului etnologiei, prin prisma studierii multilaterale a culturii imateriale și patrimoniului etnografic mobil al moldovenilor și comunităților etnice conlocuitoare din Republica Moldova. În baza cercetărilor etnografice de teren și analizei interdisciplinare a materialelor științifice cu caracter etnologic, au fost obținute rezultate esențiale noi privitor la studierea originii, evoluției istorice, tradițiilor, culturii materiale și imateriale ale etniei titulare (moldoveni) și comunităților etnice conlocuitoare din Republica Moldova: ucraineni, ruși, găgăuzi, bulgari, romi, evrei. Rezultatele cercetărilor etnologice contribuie la fundamentarea științifică a politicilor de stat în

domeniul etnocultural, la fortificarea spiritului identitar național și european a cetățenilor Republicii Moldova.

Comisia specializată de evaluare și acreditare constată că Institutul Patrimoniului Cultural și-a determinat profilurile de cercetare în conformitate cu politica de stat în sfera științei și inovării și cu tendințele de dezvoltare a științei mondiale, iar savanții instituției date realizează cercetări actuale pentru dezvoltarea social-economică și național-culturală a RM în noile condiții.

7. Pe parcursul existenței sale Institutul Patrimoniului Cultural al AȘ a fost condus de un șir de manageri, fiecare în parte contribuind la dezvoltarea instituției.

De la data înființării, **funcția de director al IPC** a fost exercitată de **trei persoane:**

- dr. hab. Valentin DERGACIOV (14 decembrie 2005 – 26 ianuarie 2010),
- dr. Valeriu CAVRUC (26 ianuarie 2010 – 31 iulie 2010),
- dr. hab. Aurelian DĂNILĂ (1 august 2010 – 31 ianuarie 2013).

Dr. hab. Valentin DERGACIOV (* 1943), este arheolog și specialist în arheologia preistorică. Activitatea sa de cercetare cuprinde: generalizări referitor la specificul cultural-istoric al comunităților culturale din spațiul carpato-nistean în epoca neoliticului, eneoliticului, epoca bronzului și fierului timpuriu; problema metodologiei și procedura arheologică etc. Rezultatele obținute au fost publicate în cca. 130 lucrări (inclusiv 18 monografii) în majoritate realizate în străinătate (inclusiv 2 monografii în Germania). Actualmente este cercetător științific principal în cadrul Secției Arheologia Preistorică și Tracologie a IPC.

Studii obținute: Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Istorie (1966-1969); Universitatea de Stat din Leningrad (1969-1973), Facultatea de Istorie, specialitatea Arheologie. A urmat doctorantura în cadrul Institutului de Arheologie din Leningrad (1973-1978), susținând în 1979 teza de doctor în istorie în aceeași instituție. A susținut teza de doctor habilitat în istorie în 1990, de asemenea la Institutului de Arheologie din Leningrad. Conferențiar cercetător (2007), abilitat cu dreptul de conducător științific (2007). Stagii de perfecționare: stagii de documentare la tema de cercetare în Anglia (1989), Germania (1991), Belgia (1994), România (2007-2010).

Elementele-cheie ale programului său managerial au fost:

* centralizarea administrativă a structurilor rămase de la cele trei institute absorbite (Institutul de Arheologie și Etnografie, Institutul de Cercetări Interetnice și Institutul de Studiu al Artelor);

* demararea și menținerea ritmului reparațiilor capitale ale edificiului IPC din strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, nr. 35;

* promovarea proiectelor extra-bugetare destinate tinerilor cercetători;

* finalizarea și editarea unor volumelor de sinteză, printre care se remarcă *Arta muzicală din Republica Moldova* (Chișinău, 2009, Premiul AȘM) și *Istoria Moldovei. Epoca Preistorică și Antică* (Chișinău, 2010);

* editarea broșurii de publicitate *Institutul Patrimoniului Cultural* (Chișinău, 2008).

Dr. Valeriu Cavruc (* 1957) este arheolog, specialist în arheologia preistorică a Europei de Sud-Est (eneolitic, epoca bronzului, epoca fierului) și în etnoarheologia sării. Are peste 60 de publicații științifice, inclusiv 8 monografii. Actualmente este cercetător științific superior în cadrul Secției Arheologia Preistorică și Tracologie a IPC (0,5 normă).

Studii obținute: Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie (1974-1979), specialitatea istorie. A urmat doctorantura Facultății de Istorie a Universității de Stat „M. V. Lomonosov” din Moscova (1984-1988), susținând în 1989 teza de doctor în istorie. Cercetător științific principal (România). Stagii de perfecționare: Anglia, Germania, România, Vatican, Bulgaria.

Elementele-cheie ale programului său managerial au fost:

* ameliorarea condițiilor de muncă ale cercetătorilor (s-au obținut spații suplimentare și mici reparații; s-a realizat un regulament al premiei colaboratorilor cu obiectivitate sporită);

* aplanarea conflictelor interne din colectiv;

* optimizarea structurii IPC prin ajustarea la domeniile de cercetare concretizate;

* antrenarea Institutului în programe extra-bugetare naționale și internaționale.

Dr. hab. Aurelian DĂNILĂ (*1948) este teatrolog și specialist în istoria operei basarabene. A publicat 11 volume și peste 40 de articole dedicate istoriei teatrului de operă din Chișinău și unor personalități marcante ale vieții muzicale (Maria Cebotari, Alexandru Samoilă, Lilia Amarfii, Maria Bieșu, Valentina Savițcaia). În prezent deține funcția de academician-coordonator al Secției de Științe Umanistice și Arte a AȘM și cumulează funcția de cercetător științific principal în Secția de Arte Audiovizuale a IPC (0,5 normă)

Studii obținute: Institutul de Arte „Gavriil Muzicescu” din Chișinău (1965-1970); Școala Superioară de Partid din Leningrad, Facultatea de Jurnalism (1979-1981). A urmat doctorantura AȘM (1986-1993), susținând teza de doctor în studiul artelor (arta teatrală) în 1994: A susținut teza de doctor habilitat în studiul artelor (arta muzicală) la IPC în 2009. Conferențiar universitar, profesor universitar interimar al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (2011). Abilitat cu dreptul de conducător științific (2003). În prezent este conducător de doctorat al doi doctoranzi. Stagii de perfecționare: cursurile de 3 săptămâni „Patrimoniul cultural al Egiptului” (Kairo, 2008); stagii repetate de cercetare în arhivele din București, Iași, Viena, Berlin, Chișinău (2007-2011). A fost desemnat în funcția de director în rezultatul susținerii concursului pentru perioada 01.08.2010 – 31.07.2014, prin Dispoziția A.Ș.M. nr. 09-156 din 29.07.2010.

Elementele-cheie ale programului său managerial au fost:

- * căutarea mijloacelor financiare pentru a aduce la bun sfârșit reparația capitală a clădirii IPC;
- * sporirea vizibilității Institutului pe plan național și internațional;
- * antrenarea IPC în diverse acțiuni culturale legate de promovarea patrimoniului cultural.

Funcția de **director-adjunct pentru știință** a fost exercitată de două persoane:

- dr. hab. Ana-Maria PLĂMĂDEALĂ (9 august – 9 octombrie 2006),
- dr. Silviu TABAC (din 10 octombrie 2006).

Dr. hab. Ana-Maria PLĂMĂDEALĂ (* 1949) este filmolog. A publicat 5 monografii și peste 150 de articole dedicate artei cinematografice și altor genuri de arte audiovizuale. În prezent este cercetător științific principal în Secția de Arte Audiovizuale a IPC.

Studii obținute: Institutul Unional de Cinematografie din Moscova (1968-1972), specialitatea filmolog-redactor. A urmat doctorantura aceluiași Institut (1975-1977), susținând teza de doctor în studiul artelor în 1982. A susținut teza de doctor habilitat în studiul artelor în cadrul Institutului de Studiu al Artelor al AȘM în 2000. Abilitată cu dreptul de conducător de doctorat (2007). În perioada 2006-2010 a deținut funcția de director al Centrului de Studiu al Artelor al IPC.

În perioada august-octombrie 2006, când a deținut funcția de director adjunct pentru știință al IPC, a fost preocupată de problemele organizatorice majore care erau la ordinea zilei.

Dr. Silviu TABAC (* 1969) este istoric-arhivist și heraldist, cu activitate de cercetare, de publicare, aplicată și didactică în domeniul sursologiei, documentologiei, arhivisticii, arheografiei, heraldicii, genealogiei, sigilografiei, vexilologiei, faleristicii, uniformisticii, istoriografiei, numismaticii. A publicat 210 lucrări științifice, didactice sau de popularizare a științei, inclusiv 5 cărți. Are 392 de elaborări de autor de însemne heraldice, vexilologice, faleristice și uniformistice înregistrate oficial în Republica Moldova.

Studii obținute: Institutul de Istorie și Arhivistică al Universității de Stat de Studii Umanistice din Rusia, Moscova (1986-1993), specialitatea: istoric-arhivist, diplomă cu excelență (roșie). A urmat doctorantura Facultății de Istorie a Universității din București, România (1993-1996), susținând teza de doctor în istorie în 1996; precum și postdoctoratul AȘM (2007-2009). Conferențiar cercetător în Teoria și metodologia științelor istorice (2005). Stagii de perfecționare: Stagiul de documentare „Multimedia și rețelele electronice: un nou acces în arhive”, Paris, La Rochelle (Franța), 20.09 – 04.10.1998; Stagiul tehnic internațional de arhivistică organizat de Direcția arhivelor Franței, Paris, 06.04 – 24.06.1999; Cursul de perfecționare „Sisteme operaționale și SOFT aplicativ pe PC”, Institutul de Instruire Continuă al Universității de Stat din Moldova, Chișinău (2000, 78 ore); Colocviul internațional „Noile tehnologii și societatea: un mijloc de conservare și difuzare a cunoașterii”, Beyruth (Liban), 14 – 15.06.2001; Atelierul de formare a formatorilor pentru publicarea și difuzarea electronică a lucrărilor de cercetare, Beyruth (Liban), 12 – 16.11.2001; Participare la Grupul de Cercetare Europeană/ Groupement de

Recherche Européen (GDRE) „Trouvailles monétaires” („Descoperiri monetare”, Franța, Republica Moldova, Polonia, România Slovenia, 2007-2010); Cursul pentru nivelul elementar de cunoaștere a limbii engleze, Centrul european de limbi străine „Quo vadis?” (2008); Seminarul științifico-practic al țărilor CSI „Gestionarea patrimoniului cultural mondial și provocările globale contemporane”, Moscova (Rusia, 1-3 martie 2011); Stagii repetate de cercetare și documentare în arhive din București, Iași, Moscova, Sankt-Petersburg, Chișinău (din 1992). Ultima atestare – 24.12. 2010, reales în funcție de director adjunct pentru știință (ordinul nr. 01 din 03.01.2011). Cumulează și funcția de cercetător științific superior în Secția de Arte Vizuale a IPC (0,5 normă)

De la 1 februarie 2013 asigură interimatul funcției de director al IPC.

În conformitate cu statutul Institutului, nu a avut un program managerial propriu, ci a asigurat realizarea funcțiilor delegate de directori. S-a axat în special pe:

- * creșterea nivelului și numărului de activități de comunicare științifică: simpozioane, conferințe, mese rotunde etc., organizate de Institut;
- * reînregistrarea periodicelor IPC;
- * echilibrarea respectării intereselor celor trei centre ale IPC;
- * asigurarea unui înalt nivel de comunicare și corespondență cu autoritățile statale de nivel național și local.

Funcția de **secretar științific** a fost exercitată de la momentul creării Institutului și până în prezent de o singură persoană – Larisa Bogataia.

Larisa BOGATAIA (* 1951) este istoric, specializat în arheologie. A publicat articole științifice de arheologie preistorică și etnologie ucraineană, precum și numeroase rapoarte privind organizarea și activitatea științifică a Institutelor în care a deținut funcția de secretar științific, începând cu anul 1991. Studii obținute: Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Istorie (1980-1986), specialitatea istorie. Stagii de perfecționare: Cursurile de perfecționare pentru personalul de conducere al organizațiilor din sfera științei și inovării (AȘM, 2005). Participări la șantiere arheologice: Hansca (1969-1973), Orheiul Vechi (1974); Costești-Stânca Bălții (1974-1975), Mateuți (1986-1987); Petrușeni (1991), Trinca (1991-1992); Rudi-Tătărauca-Arionești (1992-1993). Executant în proiecte de cercetare fundamentala: 06.410.012F „Arheologia și procesele etnoculturale în spațiul carpato-nistean (din preistorie până în prezent) – 2006-2010; 09.833.07.01F „Istoria Moldovei. Vol. I. Epoca preistorică și antică” – 2009; 09.820.07.01 UF „Topoare-celturi din bronzul tardiv – hallstattul timpuriu din Europa de Sud-Est” – 2009-2010; Școala arheologică de vară – 2011. Redactor tehnic al lucrărilor: V. Dergaciov, V. Bockarev, Seceri de metal din bronzul tardiv din sudul Europei de Est (Iași, 2006); V. Dergaciov, О скипетрах, о лошадях, о войне (Sfirt Petersburg, 2006); V. Dergaciov, Топоры-кельты поздней бронзы Карпато-Подунавья (Chișinău, 2010). Ultima atestare – 24.12.2010, realeasă în funcția de secretar științific.

Actualmente conducerea IPC este exercitată de o echipă managerială cu o pregătire bună și o experiență bogată, formată din directorul interimar al Institutului

dr. Silviu Tabac, secretarul științific Larisa Bogataia și directorii de centre dr. hab. Oleg Levițki, dr. hab. Tudor Stăvilă, dr. Svetlana Procop.

În cadrul Institutului activează *Consiliul științific*, care include 25 membri. În fiecare an se organizează 8-10 ședințe cu tematica: aprobarea și evaluarea planurilor de cercetare științifică, aprobarea temelor științifice de doctorat, atestarea doctoranzilor, recomandarea lucrărilor pentru editare, examinarea rapoartelor științifico-organizatorice, examinarea tezelor de doctorat și dosarelor candidaților pentru obținerea gradelor sau titlurilor științifice și dosarelor prezentate în scopul obținerii drepturilor de conducător științific, aprobarea regulamentului intern și regulamentului de primire a angajaților, înaintarea lucrărilor științifice pentru participare la concurs în vederea obținerii premiilor AȘM, organizarea concursului pentru suplinirea posturilor vacante etc.

Concluzie: *Comisia specializată constată că profilurile de activitate ale Institutului, managementul organizației sunt în conformitate cu politica de stat în sfera științei și inovării și cu tendința de dezvoltare a științei mondiale, corespund criteriilor de evaluare.*

III. Resurse umane

8. Angajarea, promovarea, atestarea și concedierea personalului în cadrul Institutul Patrimoniului Cultural al AȘ, în baza analizei documentelor de evidență în IPC, ordinelor emise de directorul instituției, carnetelor de muncă, fișelor de evidență a cercetătorilor și doctoranzilor, lista de state a angajaților institutului etc., are loc conform legislației în vigoare *Codului muncii, Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova* fără încălcarea legislației în vigoare. Atât personalul de conducere al IPC, cât și cercetătorii științifici sunt angajați în bază de concurs (pe un termen de 4 ani), cu respectarea regulamentului de organizare a concursului. Ocuparea posturilor vacante are loc conform cerințelor de calificare pe categoriile de salarizare, aprobate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și coordonat cu Consiliul Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM.

Evidența documentelor de personal are loc în conformitate cu legislația în vigoare. Dosarele personale și carnetele de muncă reflectă elementele privind promovarea angajaților.

Comisia de evaluare instituțională constată că lista de state a angajaților IPC pentru perioada anilor 2007 - 2011 a fost aprobată de Consiliul științific al instituției și este elaborată în corespundere cu cerințele legislației în vigoare.

Institutul Patrimoniului Cultural este o instituție științifică cu un potențial de **115** colaboratori, din ei **102** – cercetători științifici angajați în state/de baza (**88,7 %**), **13** – cercetători științifici angajați prin cumul extern (**11,3 %**) (date valabile la 01 februarie 2013). (vezi Tabelul nr.1).

Tabelul nr.1

**Personalul implicat în activitatea științifică pe profiluri
la situația 01 februarie 2013**

Profilurile de activitate	Cercetători angajați în state/de baza	Cercetători angajați prin cumul extern	Total cercetători	Raportul dintre cerc.titulari și cumul.
Arheologia spațiului carpato-nistrean	22	5	27	81,5%/18,5%
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	50	2	52	96,15%/3,85%
Geneza și evoluția artei naționale	30	6	36	83,3%/16,7%
Total:	102	13	115	88,7/11,3%

Cât privește asigurarea procesului de cercetare cu persoane ce dețin grade științifice situația se prezintă în felul următor: la momentul acreditării în cadrul profilurilor supuse evaluării activează **115** cercetători științifici, din ei **42** fără grade și **73** cu grade științifice - **14** doctori habilitați și **59** doctori în științe (cu statut de cercetători științifici), care constituie **62,5** unități pe profilurile supuse evaluării din cadrul IPC. (vezi Tabelul nr.2). Raportul se prezintă ca **63,5 %** persoane cu grad la **36,5% %** fără grad didactic, iar % de dr. hab. la doctori este de **19,17 %** la **80,82 %**.

Tabelul nr.2

Asigurarea procesului de cercetare cu persoane ce dețin grade științifice

Profilurile de activitate	Total pers.	Fără grad șt.	Cu grad șt.	Rap.dintre pers. cu grad la nr.total cerc.	Cercetători științifici		Raportul dintre dr. și dr. habilitați
					dr. hab.	doctori	

Arheologia spațiului carpato-nistrean	27	12	15	55,6%	3/1	8/3	33,3%/66,7%
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	52	20	32	61,5%	5/0	27/0	18,5%/81,5%
Geneza și evoluția artei naționale	36	10	26	72,2%	4/1	16/5	23,8%/76,2%
Total pe profilurile din IPC:	115	42	73	63,5%	14	59	23,72%/76,28%

Astfel, constatăm că la toate profilurile, atât raportul persoanelor cu grade științifice la numărul total de cercetători, cât și raportul dintre doctori și doctori habilitați este mai mare de 0,5.

9. Componența statelor de personal conform categoriei de vârstă în cadrul profilurilor din Institut se prezintă astfel (vezi Tabelul nr.3):

Tabelul nr.3
Situația privind componența statelor de personal conform categoriei de vârstă

Profilurile de activitate	Total pers.	Până la 35	Peste 35	Peste 60	Pond. cercet. < de 35 de ani
Arheologia spațiului carpato-nistrean	27	10	14	3	37,03 %
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	52	14	25	13	26,2 %
Geneza și evoluția artei naționale	36	4	22	10	11,1%
Total pe profilurile din IPC:	115	28	61	26	24,34%

Evaluarea situației privind componența statelor de personal conform categoriei de vârstă a permis comisiei a constata că din numărul total de 115 cercetători științifici 28 colaboratori au vârsta < de 35 de ani ceea ce constituie **24,34 %** la numărul total; 61 de colaboratori cu vârsta după 35, ceea ce constituie **53,04 %**, iar 26 peste 60 de ani ceea ce constituie **22,6 %**.

Astfel, putem afirma că ponderea cercetătorilor tineri < de 35 de ani este $\geq 20\%$ ceea ce permite comisiei a constata corespunderea IPC criteriilor de evaluare.

Vârsta medie a personalului Institutului Patrimoniului Cultural este de 56 de ani, iar a cercetătorilor științifici este de 48 de ani, inclusiv 28 persoane sunt sub 35 de ani.

Constatăm că organizația contribuie la formarea, susținerea și promovarea școlilor științifice, la selectarea și angajarea tineretului talentat în procesul de

instruire. Astfel numai în ultimii ani au fost angajați în serviciu 2 absolvenți ai doctoratului. Actualmente își fac studiile la doctorat – 18 doctoranzi.

Susținerea tezelor de doctor habilitat/doctori în științe către cercetători științifici ai IPC în perioada evaluată în se prezintă astfel (vezi Tabelul nr.4):

Tabelul nr.4

Profilurile de activitate	2007	2008	2009	2010	2011
Arheologia spațiului carpato-nistrean	-	-	-	-	1
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	1	4	-	1	-
Geneza și evoluția artei naționale	2	-	1	-	1
Total pe profilurile din IPC:	0 dr. hab./ 3 dr.	3 dr.hab./ 1 dr.	1 dr.hab./ 0 dr.	0 dr.hab./ 1 dr.	0 dr.hab./ 2. dr.

În perioada 2007 - 2011, 1 cercetător a **IPC - Ursu Ion** a susținut teza de doctor în arheologie în cadrul *Universității „Alexandru Ion Cuza”* cu tema: *Populațiile turanice la est de Carpați în secolele X-XIII, Iași, 2012*

Astfel, Comisia specializată de evaluare constată că în perioada supusă evaluării au obținut titlul de doctor **7** persoane, iar titlul de doctor habilitat - **4**.

10. Institutul Patrimoniului Cultural participă activ la pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare prin doctorat, postdoctorat și de sine stătător, asigurând un randament avansat al procesului de instruire, cu susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat în termenele stabilite la specialitățile:

IPC dispune de un potențial valoros pentru conducerea tezelor de doctorat, compus din 12 doctori habilitați și 53 doctori în științe. Cu toate acestea, potențialul de cercetători cu grade științifice este implicat doar în proporție de până la 33,84 %. Or, din numărul total de cercetători cu grade dispun de dreptul de conducere de doctorat doar **22** specialiști, iar alții **12** satisfac dreptul de conducere. (vezi Tabelul nr.5)

Tabelul nr.5

Cadrele didactice ale Institutului cu drept de conducere la doctorat și care satisfac acest drept, la data de 31.03.2011

Profiluri	Nr. pers. cu drept de conducere	Nr. pers. care satisfac dreptul de conducere
Arheologia spațiului carpato-nistrean	4	2
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	7	3
Geneza și evoluția artei naționale	11	7
Total:	22	12

În perioada supusă evaluării în cadrul Institutului Patrimoniului Cultural și-au făcut studiile **129** de doctoranzi (din ei 66 la învățământ cu frecvență a zi și 63 la învățământ cu frecvență redusă). (vezi Tabelul nr.6)

Tabelul nr.6

NUMĂRUL DOCTORANZILOR PE ANII 2007 - 2011

	IPC		Alte instituții		Peste hotare		TOTAL	
	<i>zi</i>	<i>f. red.</i>	<i>zi</i>	<i>f. red.</i>	<i>zi</i>	<i>f. red.</i>	<i>zi</i>	<i>f. red.</i>
2007	13	11	-	-	-	-	13	11
2008	16	15	-	-	-	-	16	15
2009	16	14	-	-	-	-	16	14
2010	12	13	-	-	-	-	12	13
2011	9	10	-	-	-	-	9	10
TOTAL	66	63	-	-	-	-	66	63

Cota susținerii în termene a tezelor de doctorat se prezintă după cum urmează (vezi Tabelul nr.7)

Tabelul nr.7

FINISAREA STUDIILOR PE ANII 2007 – 2011 ȘI SUSȚINEREA TEZELOR DE DR. ÎN TERMENII APROPIAȚI								
pe Institut								
	IPC		Alte instituții		Peste hotare		TOTAL	
	<i>Au finisat</i>	<i>Au susținut teza</i>	<i>Au finisat</i>	<i>Au susținut teza</i>	<i>Au finisat</i>	<i>Au susținut teza</i>	<i>Au finisat</i>	<i>Au susținut teza</i>
2007	5	1	-	-	-	-	5	1
2008	3	-	-	-	-	-	3	-
2009	6	-	-	-	-	-	6	-
2010	9	2	-	-	-	-	9	2
2011	8	2	-	-	-	-	8	2
total	31	5	-	-	-	-	31	5

Astfel, Comisia specializată constată că cota susținerilor în termene ale tezelor de doctorat constituie 16,12 %.

Recomandare: Comisia de evaluare propune Institutului a impulsiona activitatea cercetătorilor științifici pentru a primi dreptul de conducere de doctorat.

11. Comisia remarcă că IPC depune eforturi susținute în pregătirea și perfecționarea cadrelor, asigurându-le competitivitatea pe piața cercetării. Cercetătorii Institutului pe parcursul ultimilor ani au beneficiat de mai multe stagii de documentare, de formare continuă, în cadrul unor centre științifice din străinătate, de

deplasări de cercetare și documentare, schimb de experiență în diverse centre științifice și muzeografice: România, Rusia, Bulgaria, Polonia, Turcia, Ucraina, Germania, etc.

Cercetătorii științifici care au efectuat stagii de cercetare și/sau documentare în centre științifice de peste hotare pe parcursul perioadei evaluate, cu o durată sumară \geq 30 zile sunt: Kașuba Maia, dr. (Germania, Rusia), Reabțeva Svetlana, dr. (Polonia, Rusia), Telnov Nicolai, dr. (Chehia), Dergaciov Valentin, dr. hab. (Ucraina), Ursu Ion, Sîrbu Ghenadie (Rusia), Burlacu Vitalie (Rusia), Iarmulschi Vasile, Țerna Stanislav (Germania), Dergaciova Lilia, dr. (Anglia), Sîrbu Tatiana (Belgia), Duminica Ion, dr. (Belgia), Ijboldina Irina (Rusia) etc.

Comisia constată că toate aceste stagii sunt realizate cu susținerea financiară a unor proiecte în care sunt încadrați cercetătorii, susținerea financiară a IPC sau pe cont propriu.

Concluzie: În rezultatul evaluării compartimentului Potențialul uman Comisia specializată a atribuit IPC 115 de puncte din numărul maximal de 130 de puncte care se oferă la compartimentul evaluat, ceea ce constituie 88,5 % din punctajul maximal care poate fi acumulat.

Comisia recomandă:

- a majora numărul de doctoranzi în țară și peste hotare;
- a mari numărul de cercetători cu titlu științific;
- a majora numărul de cercetători abilitați cu dreptul de conducător de doctorat;

IV. Potențialul logistic

12. Institutul Patrimoniului Cultural dispune de o suprafață totală de 936,9 m² pentru activitatea de cercetare științifică, ce se află pe str. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni, nr. 35 și bd. Ștefan cel Mare, 1.

Clădirea Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM din str. Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni, nr. 35, este un monument de arhitectură de importanță națională și figurează în „Registrul monumentelor municipiului Chișinău” cu denumirea de „conac urban”.

Monumentul repetă planul unei construcții de locuit care a apărut după 1834, dar arhitectura fațadelor și modificarea planului datează din ultimul sfert al sec. XIX. Arhitectura clădirii este de factura stilului eclectic.

În sursele istorice se stipulează că această construcție a fost proiectată de A. Bernardazzi pentru nobilul Ianușevski. În continuare, de la sfârșitul secolului XIX până în anul 1919, aceasta a aparținut nobilului Gheorghe Donici. Din 1978, clădirea a fost transmisă Institutului de Arheologie împreună cu Muzeul de Arheologie al AȘM (al căror succesori este actualul Institut al Patrimoniului Cultural al AȘM).

Reparația capitală a monumentului respectiv a început în anul 2008. Documentația de proiect planificată prevedea reparația inițială a suprafeței de 860 m², suprafață care, ulterior, a fost majorată până la 2500 m². Inițial, pentru lucrările de reparație a fost prevăzută suma de 21,3 mil. lei. Pe parcursul îndeplinirii lucrărilor au fost identificate suprafețe suplimentare noi, fiind descoperit integral nivelul întâi al încăperilor de la subsol. Suplimentar a fost modificat proiectul privitor la restaurarea fațadelor, care inițial nu erau prevăzute, majorând volumul total al reconstrucției până la 27,6 mil. lei.

La situația anului 2011 au fost finanțate lucrările din bugetul de stat în sumă de 17,134 mil. lei, inclusiv:

2008 – 6,500 mil. lei – au fost conservate și întărite elementele de construcție ale fundației, montate în construcție existentă; demontate construcțiile de lemn și beton și zidăriile din piatră brută; consolidate golurile cu beton armat și executate tencuieli interioare și exterioare; consolidate nodurile pentru structura metalică în vederea susținerii construcției clădirii; executată zidăria din cărămidă pentru pereții despărțitori; consolidați pereții cu ajutorul confecțiilor metalice și instalate rețelele de comunicații și iluminare; pregătite lucrările de reconstrucție a acoperișului pentru mansardă ș. a.

2009 – 5,784 mil. lei – au fost continuate lucrările de consolidare a pereților prin intermediul tencuielii și armaturii din oțel-beton; realizate construcțiile metalice interioare pentru acces în clădire și fermele metalice ale structurii acoperișului; consolidate fundațiile pe perimetrul clădirii și golurile ferestrelor și ușilor; reconstruite și consolidate încăperile de la subsol, montată rețeaua de canalizare și încălzire ș. a.

2010 – 3,850 mil. lei – au fost efectuate o serie de lucrări ce țin de montarea scheletului acoperișului și de stabilirea fundațiilor pentru utilajul de cazangerie; continuate lucrările de finisare interioară și exterioară; instalate scări metalice exterioare; prelucrate preventiv tavanele, realizate lucrările la acoperiș și mansardă, precum și lucrările interne pentru sistemele de electricitate ș. a.

Din anul 2011 lucrări de reparație a clădirii au fost sistate din cauza nealocării surselor financiare necesare.

Din februarie 2008 Institutul este amplasat în blocul Academiei de Științe de pe bd. Ștefan cel Mare, 1, când s-a început reparația capitală a clădirii Institutului de pe

strada Bănulescu-Bodoni, 35. În perioada de evaluare costul clădirii Institutului a fost majorat cu suma reparației capitale de 17134,3 mii lei.

Actualmente (dar și la situația anului 2011) Institutul este amplasat provizoriu în sediul Academiei de Științe a Moldovei în 28 birouri cu o suprafață de 468,1 m² dintre care pe profiluri:

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistrean - 145,1 m²;**
- **Geneza și evoluția artei naționale – 137,2 m²;**
- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova – 185,8 m²;**

Unui cercetător pentru activitatea științifică îi revin **4,22 m²**.

Comisia de evaluare constată că cercetătorii Institutului activează în condiții parțial adecvate, nu dețin suficiente spații, iar cele existente nu toate sunt corespunzătoare normelor tehnico-sanitare în vigoare. Instituția nu dispune, la moment, de laboratoare specializate, de spații de depozitare, de echipament unic modern și instalații și metode de cercetare computerizată.

În baza actelor, documentelor normative examinate comisia specializată de evaluare și acreditare constată că toate spațiile deținute de IPC în cadrul AȘM sunt corespunzătoare normativelor tehnico-sanitare.

Cheltuielile pentru serviciile comunale și întreținerea spațiilor de lucru se achită din sursele financiare ale Institutului.

Ponderea echipamentului procurat în ultimii 5 ani (reieșind din cost) constituie: – 65,2%. %. Costul echipamentului/unitate ocupată de cercetător este: la finele anului 2011 – 177,6 mii lei/cerc.

Costul echipamentului/unitate ocupată de cercetător este: la finele anului 2011 – 6,5 mii lei/cerc.

13. Institutul Patrimoniului Cultural, la 01.01.2011, dispune de mijloace fixe la buget în valoare de 19535,3 mii lei pentru cercetări științifice, la mijloace speciale – 181,6 mii lei. Materialele și obiectele de mică valoare la buget constituie 735,7 mii lei și la extrabuget – 132,0 mii lei.

Institutul dispune de echipament, inventar necesar pentru efectuarea cercetărilor științifice și de câmp, tehnic de calcul.

În perioada anilor 2007-2011 au fost procurate fonduri fixe în suma totală 486,5 mii lei, dintre care:

- din contul mijloacelor speciale – 45,7 mii lei: 2 condiționere (2008, 22,2 mii lei); calculator (2009, 4,6 mii lei); calculator (2011, 4,5 mii lei); 4 laptopuri (2011, 13,6 mii lei).

- din contul cheltuielilor de bază – 2 copiatoare (2007, 41,1 mii lei); 3 imprimante (2007, 10,0 mii lei); 3 aparate foto (2007, 10,6 mii lei); 3 procesoare (2007, 24,3 mii lei); 1 procesor (2007, 9,0 mii lei); imprimantă (2007, 3,1 mii lei); aparat foto (2007, 5,3 mii lei); 5 procesoare (2008, 34,4 mii lei); 5 monitoare (2008, 16,6 mii lei); kinderman (2008, 18,9 mii lei); dictofon (2008, 3,1 mii lei); imprimanta (2008, 4,9 mii lei); notebook (2008, 17,2 mii lei); condiționer (2008, 10,3 mii lei); 2 laptopuri (2008, 20,4 mii lei); laptot (2008, 8,4 mii lei); imprimanta (2008, 3,3 mii lei); laptop (2009, 11,1 mii lei); notebook (2009, 19,1 mii lei); aparat foto (2009, 12,9 mii lei); notebook (2010, 8,9 mii lei); camera digital (2010, 8,6 mii lei); 3 laptopuri (2010, 26,6 mii lei); fax (2010, 3,0 mii lei); 5 calculatoare (2010, 36,6 mii lei); mobilă pentru anticameră și biroul directorului (2010, 8,9 mii lei); notebook (2011, 5,8 mii lei); cameră video (2011, 11,3 mii lei); printer color (2011, 4,5 mii lei); 3 calculatoare (2011, 15,6 mii lei); 3 printer/copier/scaner (2011, 9,9 mii lei); pagina Web Republica Moldova. Patrimonial (2011, 28,9 mii lei).

Comisia de evaluare și acreditarea instituțională constată că ponderea echipamentului procurat în ultimii 5 ani, reieșind din cost, constituie – 65,2 %, iar costul echipamentului/unitate ocupată de cercetător, la finele anului 2011, este– 6,5 mii lei/cerc.

Instituția supusă evaluării nu dispune de laboratoare specializate, echipament unic modern, instalații și metode de cercetare computerizate, laboratoare acreditate.

Tabelul nr.8

	2007	2008	2009	2010	2011	Media
<i>Spații adecvate procesului de cercetare științifică, total (m²)(str.B.Bodoni, 35)</i>	1115,9	1293,1	1260,2	1295,8	1342,4	1261,5
Proprii						
Primite în folosință	1115,9	1293,1	1260,2	1295,8	1342,4	1261,5

Per cercetător științific	10,6	11,9	12,5	12,0	12,1	11,8
<i>Echipament științific</i>						
Total (mii lei)	433,4	566,1	613,8	701,5	718,7	606,7
Per cercetător științific	4,1	5,2	6,1	6,4	6,5	5,66
<i>Caracteristici ale echipamentului științific (după vîrstă, reieșind din cost) (%)</i>						
Sub 5 ani	89,6	90,8	91,5	85,7	54,5	82,4
6-10 ani	10,4	9,2	8,5	12,9	39,2	16,1
Peste 10 ani	-	-	-	1,4	6,3	1,5

Comisia de evaluare și acreditarea instituțională constată că asigurarea personalului din sfera științei și inovării (persoane fizice) cu calculatoare este la nivel de 43%. Conectarea calculatoarelor la rețelele informaționale constituie 37,5 % (din 48 de calculatoare sunt conectate 18).

În perioada vizată din mijloacele financiare ale Universității s-au procurat 18 calculatoare pentru cercetări științifice. Calculatoarele încadrate în procesul de activitate sunt conectate la rețeaua Internet. Centrul Arheologie are biblioteca (istoria veche și arheologia) cu 300 un.

14. Astfel, remarcăm că profilurile din cadrul IPC dețin spații corespunzătoare normativelor tehnico-sanitare, ponderea echipamentului procurat pe durata ultimilor 5 ani (reieșind din cost) constituie circa 65,2%. Costul echipamentului/cercetător este mai mare de 100 mii lei. Baza materială a Institutului este utilizată și de alte organizații – cercetătorii de la Muzeul National de Arheologie

15. Comisia a stabilit că instituția supusă evaluării are o rețea informațională necesară activității în sfera științei și inovării.

Institutul dispune de pagină web: www.patrimoniu.asm.md, care este actualizată sistematic cu noutăți din activitatea instituției și e.mail – ipatrimoniu@asm.md adres. Spre regret, instituția evaluată nu dispune de rețea locală.

Astfel, în baza evaluării potențialului logistic al IPC Comisia specializată constată că:

- cercetătorii din cadrul institutului nu dispun de spații necesare și utilaj pentru desfășurarea activităților științifice;
- din cauza nivelului redus de finanțare nu toate profilurile sunt dotate cu suport performant;

- procurarea și reflectarea mijloacelor fixe se efectuează conform Legislației în vigoare. Pe parcursul ultimilor 5 ani utilajul a fost procurat prin licitație, cu înregistrarea contractelor de achiziții publice;
- evidența contabilă a mijloacelor fixe este separată pe tipuri (profiluri) și pe persoane responsabil;
- starea sanitară a spațiului IPC (ocupat provizoriu) este bună.

Concluzie: *Potențialul logistic al Institutul Patrimoniului Cultural corespunde în esență criteriilor de evaluare și se apreciază cu 35 de puncte, ceea ce constituie 39 % din numărul maximal care se atribuie la acest compartiment.*

Comisia propune:

- diversificarea surselor de finanțare ale IPC AȘM. Printre problemele cheie ce ar trebui soluționate întru ameliorarea activității Institutului, se remarcă problema spațiilor adecvate pentru activitate, care, la rândul ei, este determinată de ocuparea temporară a încăperilor în legătură cu reparația edificiului de bază. Respectiv, este imperios necesară accelerarea dării în exploatarea a blocului în reparație, pentru a readuce în albia firescului procesul de activitate a membrilor instituției (dotare cu depozite, cu laboratoare potrivite etc);
- a mări ponderea surselor financiare ale IPC pentru procurarea echipamentului necesar întru buna asigurare a procesului de cercetare.

IV. Resurse financiare/ Analiza activității financiare și economice

16. Finanțarea cercetărilor științifice de profil în cadrul Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ se realizează conform planului de finanțare a institutului, care se aprobă anual, din *buget* și din *următoarele categorii* de mijloace speciale: arenda încăperilor; servicii cu plată de la realizarea literaturii științifice, plată pentru pachet de licitații; sponsorizarea de la proiecte naționale și internaționale/granturi. Cheltuielile pentru remunerarea muncii cercetărilor științifici, servicii comunale, achiziționarea echipamentului și mijloacelor fixe, deplasări colaboratorilor institutului în interes de serviciu, editarea cărților științifice, lucrările științifice, Internet, organizarea conferințelor și seminarelor științifice sunt suportate din mijloace bugetare.

Comisia de evaluare și acreditare constată că IPC nu dispune de contracte economice (științifice) cu agenți economici străini.

Cheltuielile bugetare și a celor din contul mijloacelor speciale s-au efectuat în conformitate cu clasificarea bugetară și a Regulamentului cu privire la gestionarea mijloacelor speciale ale instituțiilor publice finanțate de la buget. (Anexa nr.2).

În ultimii 5 ani de activitate (2007 - 2011) IPC i-au fost alocate - **46826.3** mii lei pentru:

- Proiecte instituționale – **45021.2**mii lei;
- Proiecte din cadrul programelor de Stat – **628.2** mii lei;
- Proiecte de transfer tehnologic –**200.0** mii lei;
- Proiecte independente – **540.0** mii lei;
- Proiecte din cadrul programelor bilaterale internaționale - **436.9** mii lei;

Tabelul nr.9

Poziția din fișa statistică, în		2007	2008	2009	2010	2011	Total
3.2.1.1	proiecte instituționale (cercetări științifice aplicative)	5584.0	11734.6	11023.3	9835.4	6843.9	45021.2
3.2.1.2.	proiecte din cadrul programelor de stat			628.2			628.2
3.2.1.4.	Proiecte de transfer					200.0	200.0
3.2.1.5	Proiecte independente (pentru tinerii cercetători	65.0	160.0	95.0	110.0	110.0	540.0
3.2.1.6	Proiecte din cadrul programelor bilaterale internaționale	120.0			241.9	75.0	436.9
TOTAL							46826.3

Informația privind volumul de finanțare pe proiecte (în perioada 2007-2011) și dinamica alocațiilor bugetare (2007-2011) este prezentată, respectiv, în Anexa nr.6.

Din veniturile de la mijloace speciale sunt asigurate cheltuielile pentru plată serviciilor comunale pentru clădirea de pe str. Bănulescu-Bodoni 35; pentru procurarea rechizitelor de birou; din categoria mijloacelor speciale „Sponsorizare” se achită salariu participanților proiectelor, cercetări științifice, achiziționarea echipamentului și fondurilor fixe.

Restanțe la: salarizarea personalului, plata serviciilor, plăților la Fondul Asigurărilor Sociale, Bugetul Consolidat nu sunt (drept confirmare certificatul CTAS Buiucani și DAF Buiucani, se anexează).

Volumul cumulativ total de finanțare a Institutului în anii 2007-2011 a constituit 30751,2 mii lei, rata de creștere a volumului de finanțare a fost de 96,3 % ; 92,1 %; 93,1 %; 86,2 % față de anul precedent respectiv, sau o creștere de 71,1 % în anul 2011 față de anul 2007.

Mijloacele speciale au fost obținute din: anul 2008 - Cercetări arheologice de salvare pe teritoriul comunei Căplani, r-nul Ștefan-Vodă, 15 septembrie - 15 octombrie 2008, efectuate cu suportul financiar (sponsorizare) al Întreprinderii de Stat „Calea ferată a Moldovei”. (componenta echipei: Agulnicov S., Pașa V., Popovici S.) - 52,9 mii lei;

Anul 2009:

- 6,5 mii lei s-au obținut de la realizarea literaturii, realizarea pachetelor participanților la licitații;

9,4 mii lei s-au obținut de la realizarea metalului uzat.

Anul 2010 - Săpături arheologice de salvare a obiectivelor de la Chișinău „Valea Morilor” (iunie-iulie și septembrie 2009), realizate la solicitarea și cu suportul financiar al Primăriei mun. Chișinău. (coordonator dr. hab. Levițki O., executanți: Bodean S., Burlacu V., Covalenco S., Popovici S., Agulnicov S., Haheu V., Sîrbu Gh., Croitor R.)-200,0 mii lei.;

Anul 2010 - Săpături arheologice de salvare a obiectivelor de la Chișinău „Valea Morilor” (iunie-iulie și septembrie 2009), realizate la solicitarea și cu suportul financiar al Primăriei mun. Chișinău. (coordonator dr. hab. Levițki O., executanți: Bodean S., Burlacu V., Covalenco S., Popovici S., Agulnicov S., Haheu V., Sîrbu Gh., Croitor R.) - 200,0 mii lei.

Volumul cumulativ total de finanțare (cheltuieli de casa) a Institutului în anii 2007-2011 a constituit 29920,0 mii lei. Se observă o tendință de creștere anuală față de anul precedent respectiv, în anul 2011 față de anul 2007 este stabilită o creștere de 34 la suta.

Ponderea mijloacelor financiare destinate activităților științifice în volumul total al cheltuielilor organizației constituie - 99,0 %.

Mijloace financiare au fost destinate dezvoltării sectorului științific cu următoarea pondere pe părțile componente:

- cheltuieli de bază - 46826,3 mii lei;
- mijloace speciale total -1842,0 mii lei;
- mijloace obținute în baza proiectelor instituționale - 1668,5 mii lei ;
- mijloace speciale obținute în baza contractelor economice -1587,2 mii lei;
- pentru achiziționarea și menținerea echipamentului științific pe perioada anilor 2007 - 2011 au fost utilizate 1173,1 mii lei.

Tabelul nr.10

Activitatea economico – financiară generală a IPC

Poziția din fișa statistică	2007	2008	2009	2010	2011	Total
3.1 Cheltuieli totale ale organizației (Cheltuieli de casa), total (mii lei) (3.2.1.+3.2.2.)	5883,7	12018,2	11539,5	10434,0	7961,6	47837,0
3.2 Surse de finanțare destinate activităților științifice (plan precizat), total (mii lei)	5903,7	12022,8	11824,4	10441,1	8476,3	48668,3
3.3 Cheltuieli pentru sfera științei și inovării (cheltuieli de casă), total (mii lei)	5295,8	5518,2	5710,4	6434,0	6961,6	29920,0

* Cheltuielile includ sumele valorificate la reparația capitală a obiectului nr.3458 „Clădirea Institutului Patrimoniului Cultural”, str.B.-Bodoni 35, mun. Chișinău (sumă totală -17917,1 mii lei, inclusiv mii lei: 2007-587.9; 2008-6500; 2009-5829.2; 2010-4000; 2011-1000.

Cota mijloacelor financiare, acumulate în perioada evaluată în baza proiectelor selectate prin concurs este de 1805,1 mii lei, raportată la volumul total de cheltuieli pentru sfera științei și inovării 29920,0 mii lei, constituie 6,0 %.

Nota: Activitatea Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ, se desfășoară conform statutului, scopul principal fiind organizarea și efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative în scopul obținerii rezultatelor noi și implementarea lor în știință și tehnologie. Având drept surse de finanțare bugetul de stat și sursele mijloacelor speciale, activitatea instituției poartă caracter non-profit.

Astfel, în baza analizei activității financiare și economice a IPC s-a constatat:

- activitatea economico-financiară IPC se desfășoară în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare;

- disciplina financiar- bugetară la entitate se respectă și poate fi apreciată- bună;
- în temeiul art.99, p.2 (f) al Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259-XV din 15.07.2004, Institutul, nu a asigurat alocarea de peste 20% din bugetul său pentru achiziționarea de echipament științific, acoperirea cheltuielilor de specializare, cooperare științifică, participare la simpozioane, conferințe, congrese și detașarea personalului pentru schimb de experiență, acumulând în mediu 14,6 % (pe parcursul perioadei supuse analizei acest indicator variind de la 9,0% pînă la 18,6%);
- pe perioada supusă acreditării, Institutul a achitat integral toate plățile curente în Bugetul Consolidat și Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat;
- datele prezentate în Raportul de evaluare al Institutului patrimoniului Cultural, corespund (cu mici precizări) cu datele indicatorilor din darea de seamă pe durata estimată, care au fost examinate și valorificate pentru acreditare.

Concluzie:

În urma verificării raportului de autoevaluare Comisia de acreditare la capitolul resurse financiare i-a atribuit IPC 45 de puncte din 80 posibile, ceea ce constituie 56,3% din punctajul maximal care poate fi atribuit la compartimentul dat.

Propuneri:

- pentru asigurarea în perspectivă a activității procesului științific, considerăm, că Institutul ar trebui să întreprindă unele măsuri concrete pentru o participare mai activă la concursurile ce țin de obținerea granturilor internaționale și încheierea contractelor cu agenții economici străini pentru a beneficia de mijloace financiare și a spori veniturile mijloacelor speciale.

V. Rezultatele activității în sfera științei și inovării

Activitatea științifică în perioada supusă evaluării s-a desfășurat în cadrul IPC în conformitate cu **direcția strategică: Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene.**

În rezultatul evaluării activității științifice în cadrul IPC s-a constatat că în între anii **2007 - 2011** instituția a fost implicată în **25 de proiecte** de cercetare (vezi

Tabelul nr. 6); respectiv: **14** proiecte instituționale de cercetare pe profiluri; **1** proiect în cadrul programelor de stat; **6** proiecte internaționale; **3** proiecte pentru tineri cercetători; ; **1** proiect de transfer tehnologic și **8** contracte economice.

Tabelul nr. 11

Situația sumară pe profiluri în perioada 2007 - 2011

Denumirea profilurilor	Proiecte instituționale	Proiecte program de stat	Proiecte internaționale	Proiecte pentru tineri cercetători	Proiecte de transfer tehnologic	Contracte economice	Total
Arheologia spațiului carpato-nistrean	3	1	3	2	-	7	16
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	8	-	2	1	-	1	12
Geneza și evoluția artei naționale	3	-	1	-	1	-	5
TOTAL:	14	1	6	3	1	8	33

Tabelul nr. 12

Proiecte instituționale de cercetare pe profiluri între anii 2007 – 2011

Profiluri	Nr.	Proiecte instituționale de cercetare
Arheologia spațiului carpato-nistrean	3	• 06.410.012 F <i>Arheologia și procesele etno-culturale în spațiul carpato-nistrean (din preistorie pînă în prezent)</i>, – cond. proiectului dr. hab. Dergaciov V., (volumul finanțării - 26490,2 mii lei). 2006-2010 • 08.817.07.004 A. <i>Elaborarea portalului de promovare a patrimoniului arheologic al Republicii Moldova</i>, cond. – dr. Oleg Bujor, 2008-2009 (volumul finanțării - 187,0 mii lei). • 11.817.07.19F <i>Dimensiunea europeană a patrimoniului arheologic al Republicii Moldova</i>, cond. proiectului – dr. hab. Levițki O. (volumul finanțări - 7822 (mii lei)) 2011-2014
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	8	• 06.410.015F. Participarea bulgarilor în crearea patrimoniului istorico-cultural din R. Moldova. 2006-2010. Cond. – dr. Savelii Novacov. • 06.410.016F. Aportul cultural al găgăuzilor în dezvoltarea societății contemporane din R. Moldova. 2006-2010. Cond. – dr. Liubovi Cimpoș. • 06.410.018F. Valorile spirituale și materiale ale etnicilor ruși din R. Moldova: formele cultural-tipologice. 2006-2010. Cond. – dr. Tatiana Zaicovschi. • 06.410.017F. Dicționar enciclopedic <i>Evreii din Moldova</i>. 2006-2010. Cond. – dr. Irina Șihova. • 06.410.019F. Dezvoltarea conștiinței naționale, limbii și creației populare ale ucrainenilor din Republica Moldova în contextul integrării în societate. 2006-2010. Cond. – dr. Victor Cojuhari • 06.410.020F. Diversitatea etnică ca factor al armonizării societății civile și consolidării statalității moldovenești în context european. 2006-2010. Cond. – dr. Oleg Galușenco. • 06.410.021F. Evoluția comunității romilor din Moldova:

		aspecte istorice și etnografice. 2006-2010. Cond. – dr. Ion Duminița. • 11.817.07.20F. Dimensiunea europeană a patrimoniului etnografic al Republicii Moldova. 2011-2014. Cond. – dr. Svetlana Procop
Geneza și evoluția artei naționale	3	• 06.410.013F. Geneza, evoluția și tipologia artei naționale. 2006-2010. Cond. – dr. hab. Ana-Maria Plămădeală. • 06.410.014F. Elaborarea portalului de promovare a patrimoniului istorico-cultural al mun. Chișinău. 2006-2007. Cond. – Dr. O. Bujor • 11.817.07.18F. Patrimoniul artistic al Republicii Moldova în contextul multiculturalismului european: cercetare, valorificare. 2011-2014. Cond. – dr. hab. Tudor Stavilă

Tabelul nr. 13

Proiecte de cercetare din cadrul programelor de Stat

Profiluri	Nr.	Proiecte de cercetare din cadrul programelor de Stat
Arheologia spațiului carpatonistrean	1	• 09.833.07.01F Istoria Moldovei. Vol. I. Epoca preistorică și antică, cifrul, cond. proiectului dr. hab. Dergaciov Valentin (volumul finanțării 500 mii lei) 2009

Tabelul nr.14

Proiecte internaționale

Profiluri	Nr.	Proiecte instituționale de cercetare
Arheologia spațiului carpatonistrean	3	• 06.01CRU. Interacțiuni culturale între civilizațiile de vechi agricultori din zona Carpato-Danubiană și crescătorii de vite din sudul Europei de Est (verificarea concepției M. Gimbutas despre originea indoeuropenilor – aspectul arheologic). 2006-2007. Cond. – Dr. hab. Valentin Dergaciov • 09.820.07.01 UIA Monumentele grecești și scito-sarmatice din Moldova, Vol. I. Monumentele prescrite din Moldova (sec. VIII – înc. VII î.Hr.) 2009-2009, cond. – dr. Maia Kașuba. • 09.820.07.01.UF Topoare-celturi din bronzul tardiv-Hallstattul timpuriu din Europa de Est și Sud-Est. 2009-2010. Cond. – dr. hab. Valentin Dergaciov. • Летняя школа археологов «Исследование археологических памятников микрзоны Тринка (Единецкий р-н, Республика Молдова) как пример изучения культурного наследия древних обществ», договор № 62. Cond. – Dr. hab. Oleg Levițki.
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	2	• 06.03CRU. Tehnologii de ameliorare a inegalității social-economice în condițiile construirii societății civice în Republica Moldova (aspect etnoregional). 2006-2007. Cond. – Dr. Ion Bodrug • 10.820.08.17/BF Молдова и Беларусь: сравнительный анализ тенденций устойчивого развития (Moldova – Bielorusi: analiza comparativă a tendințelor dezvoltării durabile). 2010-2011. Cond. – dr. hab. Veaceslav Stepanov. • Сказки народов СНГ. Серия: молдавские, гагаузские, цыганские, болгарские сказки (Республика Молдова). Серия: украинские сказки (Украина). Серия:

		армянские сказки (Армения) (Contractul nr. 89). Cond. – dr. Svetlana Procop, 2011-2012.
Geneza și evoluția artei naționale	1	09.820.07.02.UF Cultura audiovizuală și rolul ei la formarea tinerei generații. 2009-2010. Cond. – dr. Violeta Tipa.

Tabelul nr.15

Proiecte de cercetare și transfer tehnologic

Profiluri	Nr.	Proiecte instituționale de cercetare
Geneza și evoluția artei naționale	1	11.824.08.139T. Crearea sistemului informațional de acces public „Republica Moldova, Patrimonial. 2001-2011. Cond. – dr. Tamara Nesterova.

Tabelul nr.16

Proiecte pentru tineri cercetători

Profiluri	Nr.	Proiecte instituționale de cercetare
Arheologia spațiului carpato-nistrean	2	• 08.819.07.02F. Cercetarea arheologică a așezării dacilor liberi de la Pruteni, 2008-2009. Cond. – dr. Vladimir Vornic. Ex. - Telnov Nicolai, dr. în istorie; Bacumenco Ludmila, dr. în istorie; Ciobanu Larisa, cerc. științific; Pelivan Adrian, cerc. șt. Ursu Ion, cerc.- șt. stagiar • 10.819.07.01F. Cercetarea arheologică a așezării rurale de la Lozova din perioada constituirii statului medieval moldovenesc. Cond. – dr. Ludmila Bacumenco-Pîrnău; Consultanț științific – Dr. hab. Gheorghe Postică.
Etnii și relații interetnice din Republica Moldova	1	07.410.01 INDF. Situația actuală și perspectivele tineretului din zona rurală. Studiu etnocultural-sociologic. 2007-2008. Cond. – dr. Irina Șihova

Pe lângă proiectele naționale finanțate din bugetul de stat și internaționale IPC s-a implicat într-un șir de contracte economice, în cadrul Profilului *Arheologia spațiului carpato-nistrean*:

a. 2008

Contract Nr. 21 din 10 iunie 2008. IPC cu Institutul de geologie și Seismologie AȘM, referitor la „*Determinarea rocilor și componența mineralogică a conglomeratiilor utilizate la realizarea pieselor de piatră șlefuită și a uneltelor de muncă*” – 10,884 lei

Contract Nr. 22 din 22 mai 2008. IPC cu Institutul de Chimie AȘM, referitor la „*Efectuarea analizelor de laborator a unei serii de vestigii arheologice lucrate din ceramică și alte materiale în vederea stabilirii compoziției pastei*” – 4060 lei

a. 2010

Contract Nr. 26 din 07 iulie 2010. IPC cu Î.M. Construcții capitale a Primăriei mun. Chișinău. „*Investigații arheologice în zona de reconstrucția a lacului de acumulare „Valea Morilor*” – 200 mii lei;

Contract Nr. 21 din 19 iulie 2010. IPC cu Muzeul Național de Arheologice și Istorie a Moldovei, referitor la „*Arenda unei unități de transport pentru deservirea șantierul - Valea Morilor*” – 14957,62 lei

Contract Nr. 21 din 14 decembrie 2010. IPC cu Institutul de Geologie și Seismologie AȘM, referitor la „*Determinarea rocilor și componența mineralogică a conglomeratiilor utilizate la*

realizarea pieselor de piatră șlefuită și a uneltelor de muncă din șantierul - Valea Morilor” – 6940 lei

Contract Nr. 22 din 14 decembrie 2010. IPC cu Institutul de Chimie AȘM, referitor la *„Efectuarea analizelor de laborator a unei serii de vestigii arheologice lucrate din ceramică și alte materiale în vederea stabilirii compoziției pastei din șantierul - Valea Morilor” – 19360 lei*

Comisia de evaluare a constatat că cercetarea științifică în cadrul Institutului are un caracter sistematic, derulând conform obiectivelor proiectelor instituționale de cercetare fundamentală în domeniul arheologiei, artei naționale, relațiilor interetnice; direcțiile științifice abordate sunt actuale și de perspectivă din punctul de vedere al problemelor studiate și cel al rezultatelor obținute. Prin actualitate și originalitate, dat fiind specificul domeniului, marea majoritate a rezultatelor cercetărilor științifice depășesc limitele cadrului național, prezentând interes și la nivel internațional. Investigațiile realizate au caracter inovator, competitiv, au relevanță socială și economică, impact social și sunt apreciate de comunitatea națională și internațională*:

În urma cercetărilor arheologice de teren, mai ales în Platoul Moldovei de Nord, a fost completată baza sursologică. Au fost evidențiate și elucidate probleme puțin studiate anterior privind constituirea și evoluția fenomenelor cultural-istorice din perioada preistorică, antică și medievală din spațiul Carpato-Nistrean. Rezultatele obținute au fost expuse într-un șir de articole și studii, inclusiv monografice, precum și în volumul *„Istoria Moldovei din cele mai vechi timpuri până în secolul V”*. Au fost elaborate noi concepții referitoare la fenomenul apariției și evoluției primelor comunități umane; la geneza și evoluția civilizațiilor de vechi agricultori și crescători de vite; la constituirea fenomenului cultural traco-geto-dacic și coraportul acestei populații cu comunitățile culturale din zonele limitrofe, în special din zona de stepă; la apariția și specificul dezvoltării culturii goților și celei a slavilor timpurii în spațiul Carpato-Nistrean; la constituirea și specificul culturii medievale moldovenești, inclusiv prin prisma apariției și evoluției sistemului monetar autohton. Printre noile direcții de cercetare create se numără: *Coraportul dintre procesele etnoculturale și cataclismele naturale* (paleoclimaterice, transgresiv-măritime); *Metodica și metodologia cercetărilor arheozoologice*. În 2009-2010 au fost efectuate săpături arheologice de salvare în așezarea pluristratificată Chișinău „Valea Morilor”,

* Vezi Rapoarte de evaluare pe Profiluri

cercetându-se complexe aparținând culturilor Precucuteni-Tripolie A, Cucuteni, Sântana de Mureș-Cerneahov, evul mediu timpuriu și tardiv, care contribuie la cunoașterea habitatului uman din teritoriul actual al orașului Chișinău.

În domeniul etnologiei, printre noile direcții de cercetare trebuie menționate: *Gender rural: stereotipuri și modele*; *Cromatica populară* (prin prisma abordării interdisciplinare, cu referire la sursele tinctoriale vegetale și în conexiune cu un suport etnografic și lingvistic), rezultatele fiind reflectate în lucrările *Zinei Șofranksy „Paleta culorilor populare”* (București, 2007), *„Pigmenții minerali în arta decorativă”* (București, 2009), iar tehnologiile populare de vopsire a covoarelor descrise utilizate deja în industria ușoară, în special în cadrul fabricii „Floare” din Ungheni.

Cercetarea surselor atingătoare de tematica etniilor și relațiilor interetnice în Republica Moldova s-a soldat cu evidențierea și caracterizarea proceselor interetnice, etno-sociale și etno-culturale în condițiile specifice țării noastre, precum și a multiplelor aspecte ce țin de istoria, evoluția și particularitățile culturii etnice. Rezultatele obținute au fost reflectate într-un șir de articole și monografii editate.

Valorificarea patrimoniului vizual și audiovizual național în cadrul studierii *Genezei, evoluției și tipologiei artelor naționale* s-a soldat cu realizări importante în cercetarea istoriei și specificului artei populare, constituirii și evoluției artei profesionale din trecut și moderne, precum și în evidențierea locului artei naționale în contextul artei europene și universale. Printre cele mai performante rezultate se înscriu seria de albume-monografii „Maestri basarabeni ai secolului XX”, care readuce în prim plan nume uitate ale artei plastice basarabene, volumele *„Eugeniu Doga – compozitor, academician”* (2008), *„Arta muzicală din Republica Moldova. Istorie și modernitate”* (2009), *„Maria Bieșu – vocație și destin artistic”* (2010). Majoritatea datelor și concluziilor vor fi utilizate și în volumele de sinteză „Istoria artei cinematografice din Republica Moldova”, „Istoria artelor plastice și arhitecturii din Republica Moldova”, „Istoria artei teatrale din Republica Moldova”, prevăzute pentru anii 2012-2014.

Printre direcțiile de cercetare cu caracter novator pot fi menționate: în domeniul artei muzicale – *muzica bizantină, creația componistică autohtonă din ultimele*

decenii, învățământul muzical, organologia și organofonia folclorului, interculturalitatea și multiculturalitatea în muzica populară, evoluția și modernizarea culturii muzicale tradiționale; în domeniul artei teatrale – încadrarea istoriei și teoriei artei teatrale autohtone în peisaj universal și paneuropean; în domeniul artei cinematografice și televiziunii – estetica și filozofia artei cinematografice autohtone, semiotica și hermeneutica fenomenului cinematografic, specificului filmului de artă și de animație, precum și a fenomenului televizual autohton.

Cercetătorii IPC au publicat rezultatele investigațiilor în reviste și culegeri de prestigiu din țară, au organizat și au participat la numeroase manifestări științifice naționale, axate pe teme originale și actuale. Astfel, în perioada evaluată cercetătorii din cadrul:

• **Profilului Arheologia spațiului Carpato-Nistrean au fost realizat și publicat:**

- 9 monografii;
- 17 capitole în monografii.

Articole publicate în reviste științifice naționale:

- 109 categoria B;
- 7 categoria C;
- 13 articole în culegeri;
- 2 publicații științifice electronice;
- 31 rezumate (teze) la conferințe științifice;
- 1 lucrare instructiv metodică;
- 1 articol în enciclopedie;
- 1/7 cursuri noi publicate și elaborate .

Au fost prezentate comunicări la diverse manifestări științifice – 84, iar rapoarte prezentate în plen au fost înregistrate - 3.

Total în țară au apărut 191 de publicații, *per* 6,9 cercetători/an

• **Profilului Geneza și evoluția artei naționale au editat:**

- monografii – 26;
- capitole în monografii – 36;
- articole în reviste naționale, categoria B – 65;
- Articole în reviste naționale, categoria C – 101;
- Articole în culegeri – 39;
- Publicații științifice electronice – 12,
- In perioada supusă evaluării au fost realizate rezumate (teze) la conferințele științifice naționale - 130; naționale cu participare internațională - 114.

- Rapoarte (lecții la invitație) la manifestări științifice din țară: naționale - 74; naționale cu participare internațională - 26.
- Comunicări la conferințe din țară : naționale - 75; naționale cu participare internațională – 100.

- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova**

- monografii – 27;
- capitole în monografii – 12;
- articole în reviste naționale, categoria B – 10;
- articole în reviste naționale, categoria C – 197;
- articole în culegeri – 151;
- publicații științifice electronice – 15,
- rezumate (teze) la conferințele științifice naționale – 63.

Concluzie: În rezultatul evaluării compartimentului „Rezultate ale activității în sfera științei și inovării” Comisia conchide că rezultatele prezentate corespund în esență realității și criteriilor de evaluare.

VII. Cooperare în cadrul național. Forme de colaborare

În perioada 2007-2011 cercetătorii Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ au întreținut o activitate de colaborare permanentă și fructuoasă cu colegii lor de la **Ministerul Culturii, Uniunile de creație din Republica Moldova etc; instituții din cadrul AȘM:** Institutul de studii enciclopedice, Institutul de Istorie, Stat și Drept, Institutul de Chimie, Institutul de Geologie și Seismologie, Institutul de Zoologie, Universitatea AȘM; **muzee:** Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală; **fundații:** HO Фонд «Международный Эйзенштейн-Центр», Немецкое культурное общество „Kulturverein Moldova; **instituții de învățământ superior:** Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, Universitatea „Școala antropologică superioară”, Universitatea „T.G. Sevcenko” din Tiraspol, Academia „Ștefan cel Mare”, Universitatea Agrară de Stat din Moldova etc.

Cooperarea Institutului în cadrul național s-a manifestat prin diverse forme de cooperare:

- cercetarea științifică și organizarea manifestărilor științifice;
- elaborarea și publicarea unor lucrări științifice;
- efectuarea în comun a unor cercetări științifice (săpături arheologice).
- cercetarea unor colecții de patrimoniu muzeal;

- instruirea teoretică și practică a studenților și masteranzilor;
- acordarea informației științifice tematice pentru diverse instituții publice.

Institutul este antrenat și în activități conexe cercetării:

- implicare în procesul de instruire,
- antrenare în procesul de pregătire a cadrelor științifice,
- diseminarea rezultatelor cercetării,
- promovării imaginii științei etc.

Unii din cercetătorii Institutului sunt **membri ai Societăților științifice** din țară:

Asociația de Genealogie, Heraldică și Arhivistică „Paul Gore”; Societatea de Numismatică; Asociația Istoricilor; Asociația Tinerilor Istorici; Asociația Muzeografilor, etc.; **membri ai diferitor Uniuni de creație** din Republica Moldova: Uniunea Artiștilor Plastici - Stavilă T., Ciobanu C., Malcoci V., Toma L., Rocaciuc V., Marian A.; Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor - Axionov V., Dănilă A., Galaicu V., Ghilaș V., Chiseliță V., Nagacevschi E.; Uniunea Cineaștilor - Olărescu D., Plămădeală A.-M., Poiată M.; Uniunea Muzicienilor - Dănilă A.; Uniunea Teatrală - Coroliova E., Fedorenco V., Khalil-Butucioac D. etc.

Comisia remarcă și relevanța socială a activității Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ. Astfel, perioada expusă evaluării colaboratorii instituției au participat în activitatea comisiilor instituite de Guvernul Republicii Moldova, au fost cooptați în componența unor Comisii permanente și temporare, create în cadrul unor ministere, au participat la elaborarea mai multor documente, avizând diverse legi și regulamente cu privire la știință, cultură, patrimoniul cultural, elaborând diferite documente de politici, recomandări metodologice, rapoarte și note informative tematice ce vizau strategii de dezvoltare a economiei naționale pentru Ministerul Culturii (Comisia Națională Arheologică, Consiliul Național al Monumentelor Istorice) etc.

Colaboratorii Centrului Studiul Artelor au fost cooptați ca membri ai diferitor structuri publice constituite prin hotărâri de Guvern: Stavilă T. Membru al Colegiului Ministerului Culturii; Președinte al Comisiei de expertiză a Ministerului Culturii; Șlapac M. Președinte al Comisiei de expertiză a Ministerului Culturii; Președinte al Comisiei de Heraldică de pe lângă Președinția RM; Dănilă A. Membru al Colegiului Ministerului Culturii; Tabac S. Vice-președinte al Comisiei de Heraldică de pe lângă Președinția RM.; Nesterov T. Membru al Comisiei de expertiză a Ministerului Culturii etc.

Institutul pe parcursul anilor 2007-2011 a acordat permanent asistență și servicii diverselor instituții publice: Ministerul Culturii, Primăria municipiului Chișinău, Primăriile locale și raionale (Cimișlia, Căplani, Purcari etc.), oferindu-le consultanță în diverse domenii, realizând numeroase expertize a unor proiecte de cercetare și amenajarea (a Ravenei de la Cimișlia), de punere în valoare a siturilor (Valul lui Troian de Sus, Ravena de la Cimișlia), de consolidarea terenurilor în zona de amenajare a lacului de acumulare (Căplani), extindere a plantațiilor de vie a „Vinăriei Purcari” etc.

Colaboratorii Institutului sunt implicați activ în procesul de instruire. Ponderea cercetătorilor implicați se prezintă astfel:

Profilul *Arheologia spațiului carpto-nistrean* – 19% din numărul total de cercetători;

Profilul *Etnii și relații interetnice din Republica Moldova* – 23% din numărul total de cercetători;

Profilul *Geneza și evoluția artei naționale* – 30% din numărul total de cercetători.

Colaboratorii Institutului participă în activitatea de formare a tinerilor specialiști la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea Liberă Internațională, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Academia de Studii Economice, Universitatea „Școala Antropologică Superioară”, Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău ș.a. Dumnealor au elaborat și ținut cursuri de bază și opționale/speciale pentru studenții de la Ciclul I Licență și Ciclul II Masterat, ascultătorii de la cursurile de formare continuă. Institutul asigură baza științifică, metodologică pentru practica studenților și masteranzilor la specialitatea *Arheologie* de la instituțiile de învățământ superior din Republică.

Rezultatele cercetărilor sunt încadrate de către colaboratorii Institutului în procesul educațional de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă (dr. hab. O. Levițki, dr. Tabac S., Cara N, Rațeev E.), „Școala Antropologică Superioară” (dr. S. Covalenco, dr. S. Reabțeva) și Universitatea din Tiraspol (dr. N. Telnov). Prestările de servicii în mediul didactico-științific universitar s-a soldat și cu

elaborarea de suporturi curriculare (programe analitice, note de curs, lucrări didactico-metodice etc.), conducerea tezelor de licență, masterat (vezi Anexa nr.6).

Colaboratorii Institutului participă în calitate de președinți sau membri ai Comisiilor de examinare la licență și masterat și Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor și doctor habilitat. Au activat în calitate de Președinte, secretar, membru al comisiei specializate de evaluare în scopul acreditării organizațiilor, confirmat în perioada evaluată, expert al CSSDT SAU CNAA, altor proiecte și activități științifice la nivel național: T.Stăvilă, D.Olărescu, T.Nesterov, V.Tipa. C.Ciobanu ș.a.

Cercetătorii științifici participă permanent la promovarea rezultatelor științifice a Institutului în cadrul numeroaselor emisiuni, reportaje la Radio și TV, presa națională, lecții publice, mese rotunde etc.(vezi Tabelul nr.17)

Tabelul nr.17

**Activitățile întreprinse în scopul diseminării rezultatelor cercetării,
precum și promovării imaginii științei***

Denumirea activităților	2007	2008	2009	2010	2011
<i>Profilul Arheologia spațiului carpato-nistrean</i>					
Articole de popularizare a științei	3	4	-	-	-
Interviuri pentru ziare	-	-	9	2	4
Emisiuni R TV	4	3	5	7	7
Lecții publice	-	3	2	2	-
Mese rotunde	-	2	1	1	-
<i>Profilul Etnii și relații interetnice din Republica Moldova</i>					
Articole de popularizare a științei	-	-	-	-	-
Interviuri pentru ziare	-	-	-	-	-
Emisiuni R TV	2	8	1	3	33
Lecții publice	-	-	-	-	-
Mese rotunde	-	-	-	-	-
<i>Profilul Geneza și evoluția artei naționale</i>					
Articole de popularizare a științei	7	11	4	16	15
Interviuri pentru ziare	-	-	-	-	-
Emisiuni R TV	-	-	4	18	2
Lecții publice	-	-	-	-	-
Mese rotunde	-	-	-	-	-

Pentru contribuție substanțială în activitatea de cercetare științifică unii colaboratori ai Institutului au fost apreciați cu ordine, premii naționale și ale AȘ etc.:

- Premii ale Academiei de Științe a Moldovei - **3** (M. Șlapac – Savantul anului, 2008; L. Condraticova- Premiul AȘM, 2008; V. Galaicu, V. Ghilaș – Premiul AȘM, 2009);
- Ordinul de Onoare - **3** (D.Olărescu –, 2011; A.Dănilă – Maestru în Arte, 2011);

* Vezi Rapoarte de evaluare pe profiluri

- Premiul Național al Tineretului în domeniul literaturii și artei – 1 (V.Barbas, 2011).

VI. Cooperări internaționale

Activitatea Institutului Patrimoniului Cultural la nivel internațional se desfășoară în condițiile respectării legislației în vigoare și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Institutul **cooperează cu organismele internaționale și instituții partenere** din exteriorul țării în baza acordurilor de colaborare, demonstrând capacități avansate de integrare în spațiul științific și tehnologic european și mondial.

La momentul evaluării IPC are stabilite **20 acorduri de colaborare** cu instituții de cercetări din Rusia, Ucraina, Germania, Belarus, Ungaria, Bulgaria etc. (vezi anexa nr.10)

IPC desfășoară **activități de colaborare** și în cadrul diferitor *programe, proiecte și manifestări etc.* **Colaborările și parteneriatele** interinstituționale stabilite de IPC își găsesc expresie și în **proiectele internaționale** implementate.

În baza acordului de colaborare între IPC și Institutul de Etnologie al Academiei de Științe din Polonia semnat în a. 2008 a fost pregătită pentru tipar (a. 2012) o culegere științifică sub genericul „Zona de contact bulgaro-găgăuză”. Cheltuielile de editare își asumă partea polonă.

Proiectul prevede studierea problemelor în zona limitrofă bulgaro-găgăuză din Republica Moldova legate de identitatea etnică și civilă, prezentarea diferitor părți a culturii tradiționale, contactelor lingvistice etc.

În cadrul Proiectului internațional (moldo-rus) „Monumentele grecești și scito-sarmatice din Moldova. Vol. I. Monumentele prescitice din Moldova (sec. VIII- înc. sec.VII î. Hr.)” în anul 2009 a fost elaborat conceptul, definite principiile metodologice; sistematizate și interpretate vestigiile prescitice pe teritoriul Moldovei în vederea elaborării unui repertoriu fundamental, pregătit textul și materialul ilustrativ, efectuată redactarea volumului.

Institutul Patrimoniului Cultural și Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei au organizat în lunile septembrie-octombrie a anului 2008 de comun cu instituțiile respective din România și Ucraina Expoziția internațională „Marea

civilizație a vechii Europe. Cultura Cucuteni-Tripolie” în incinta Vaticanului, Italia, în perioada 16 septembrie – 31 octombrie. În consecință a fost editat catalogul expoziției și realizat un CD, mediatizat în Moldova și Uniunea Europeană ș.a.

Participarea în proiecte internaționale permite angajaților IPC să-și împărtășească propriile experiențe și să disemineze bunele practici achiziționate. Concomitent, se acordă sporită atenție nu numai problemelor cu care se confruntă instituțiile de cercetări din țara noastră, dar și strategiilor de soluționare a acestora.

Participarea cercetătorilor IPC la evenimentele științifice internaționale a fost destul de reprezentativă în perioada de evaluare.

Cercetătorii Institutului lucrează fructuos în componența unor Colegii de redacție al unor reviste în străinătate. De ex.: Levițki O., – membru al colegiului de redacție a revistei „PEUCE. Studii și cercetări de istorie și arheologie” – Institutul de cercetări eco-muzeale, Tulcea, România

Institutul prin colaboratorii săi participă la organizarea și desfășurarea unor manifestări științifice internaționale organizate în țară și peste hotare. Astfel, **Kașuba M.** - membru al comisiei de organizare al Conferinței Internaționale: Круглый стол ”Переход от эпохи бронзы к эпохе железа в Северной Евразии”. 23–24 iunie 2011, St. Petersburg (Rusia):

Cercetătorii științifici ai IPC participă anual la prestigioase manifestări științifice internaționale. Astfel, membrii Profilului Arheologie în perioada vizată au prezentat 84 de comunicări la diverse manifestări științifice și 3 rapoarte prezentate în plen; colaboratorii Centrului de Arte au prezentat 35 rapoarte la conferințe în plen și 26 comunicări orale la conferințe.

Comisia de evaluare remarcă de asemenea că colaboratorii din cadrul instituției evaluate activează în calitate de **expert/referent științific a mai multor reviste cotate ISI** (R. Croitor – 9 reviste), și referenți la **teza de doctor** susținută în străinătate (V. Dergaciov, M. Kașuba), referenți științifici **a lucrărilor editate peste hotare** (V. Dergaciov, M. Kașuba) etc.

Recunoașterea abilităților științifice ale colaboratorilor IPC este argumentată prin alegerea dintre ei în calitate de membri de onoare ale unor Academii sau membri ai unor Societăți științifice. De ex:

- dr. **Kașuba M.** este membru corespondent al Institutului German de Arheologie (Frankfurt pe Main, Germania) (din 2010);
- **Tabac S.** este membru al colegiului de redacție al revistei de specialitate de peste hotare „*Archiva Moldaviae*” (Arhivele Naționale ale României, Iași – I (2009); membru al Biroului zonal Iași al Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române pentru avizarea propunerilor de steme teritoriale; membru al Biroului zonal Iași al Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române pentru avizarea propunerilor de steme teritoriale;
- Condraticova L. a fost referent științific al Editurii *Lumen* din Iași, (2010-2011); *Revista de educație multidimensională*, Iași; 2. *Revista Posmodern Opening*, Iași.

În perioada 2007- 2011, Institutul a fost vizitat de peste o sută de **personalități marcante** din domeniul științei și cercetării din România, Bulgaria, Slovenia, Ungaria, Cehia, Germania, Anglia, Ucraina, Federația Rusă, România, Polonia, SUA, Suedia, Azerbaidjan, Kazahstan, Kîrgîstan, Tadjikistan etc. ceea ce a permis stabilirea unei baze de colaborare internațională.

În colaborare cu partenerii din străinătate Institutul Patrimoniului Cultural a reușit să realizeze mai multe obiective: promovarea și valorificarea științifică (prin elaborarea cataloagelor de expoziție, prin publicarea rezultatelor cercetărilor științifice, prin participare la manifestări științifice) a patrimoniului cultural, arheologic național, în general și, în mod special, prin publicarea monografiilor, lucrărilor științifice etc.

Tabelul nr.18

Rezultatele investigațiilor științifice obținute de cercetătorii pe profiluri

	Monografii străinătate	Monografii țară	Capitole monografii în străin.	Capitole Monografii în țară	Articole reviste ISI	Articole rev. str.	Art. rev țară categori a B	Art. rev țară categori a C
Profilul Arheologice	1	9	5	17	5	37	109	7
Profilul Etnii	5	27	7	0	0	36	10	197
Profilul Arte	3	26	3	15 (36)	0	29 (33)	28	226

Concluzie: Rezultatele cooperării internaționale ale Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ corespund criteriilor de acreditare.

Sugestii:

- a elabora o strategie privind activitatea IPC cu stabilirea priorităților și partenerilor strategici de peste hotare;
- a spori activitatea de publicare a rezultatelor cercetărilor științifice în reviste cu indice impact, recunoscute în comunitatea internațională, publicații electronice;
- a realiza o promovare permanentă a rezultatelor cercetărilor Institutului în străinătate.

**VIII. Aprecierile date profilurilor de cercetare și organizației.
Concluzie finală.**

Profilurile de cercetare din cadrul **Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ** au acumulat următorul punctaj:

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistean – 351 puncte,**
- **Geneza și evoluția artei naționale - 333 de puncte;**
- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova- 322 de puncte.**

Punctajul acumulat în rezultatul aprecierii performanței profilurilor de cercetare permite Comisiei specializate a atribui profilurilor evaluate calificativul, conform *Regulamentului privind activitatea Comisiilor specializate de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării*

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistean - 58,5% - bine;**
- **Geneza și evoluția artei naționale - 55,5% - bine;**
- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova- 53,7% - bine.**

În același timp, deși Comisia specializată CNAA a apreciat pozitiv efortul semnificativ demonstrat de colaboratorii din cadrul profilurilor IPC pe perioada de referință, consideră necesar a prezenta unele sugestii și recomandări referitor la activitatea de cercetare a instituției, după cum urmează:

- a reconceptualiza problematica cercetărilor în cadrul Institutului în scopul orientării investigațiilor nu pe lucrări cu caracter “constatativ”, “descriptiv”, ci pe investigarea *fenomenelor, tendințelor culturale și artistice, concepte* ce stau (sau au

stat) la baza formării culturii și arteinaționale, elaborarea lucrărilor de orientare filosofică și general-culturologică;

- a spori activitatea de publicare a rezultatelor cercetărilor științifice în reviste cu indice de impact, recunoscute de comunitatea internațională;

- a extinde colaborările științifice la nivel național și internațional prin încheierea de acorduri de colaborare cu alte unități științifice și instituții de cercetare;

- a intra în consorții cu alte instituții de profil în vederea diversificării și aprofundării cercetărilor științifice;

- a impulsiona activitatea cercetătorilor științifici din cadrul profilurilor pentru a participa mai activ și rezultativ la realizarea obiectivelor stabilite de instituție, diverse proiecte/concursuri naționale și internaționale de cercetare pentru obținerea finanțării activității științifice;

- a elabora indicatori întru stimularea eficienței procesului de cercetare „salarii de eficiență”, pentru cei mai productivi colaboratori ai instituției;

- a regândi politica investițională în Institut pentru a aloca fonduri mai mari pentru consolidarea bazei materiale a instituției, îmbunătățirea dotării tehnice, alocarea de surse pentru realizarea cercetărilor de teren, finanțarea obligatorie și în măsura cuvenită a editării revistelor instituției, seriilor monografice, finanțarea simpozioanelor naționale și internaționale etc.;

- a deschide în cadrul IPC a rețelei interne locale, a laboratoarelor specializate și acreditate, a instalațiilor și metodelor de cercetare computerizate; organizarea unor baze de date a profilurilor,

- a diversifica modalitățile de diseminare a rezultatelor cercetărilor științifice din cadrul Institutului prin diverse mijloace, inclusiv prin site-ul instituției; a actualiza sistematic pagina WEB cu informații relevante, anunțuri din domeniul cercetării, studiilor de doctorat, colaborărilor științifice etc.;

- a reînvia schimbul de publicații cu instituțiile de profil din țară și străinătate;

- a majora numărul de publicații electronice și acumularea/stocarea lor în biblioteca virtuală a instituției;

- a perfecta și înainta către CSȘDT și CNAA a actelor necesare pentru solicitarea dreptului de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare prin studii doctorale la profilurile acreditate, luând în considerare potențialul, experiența în pregătirea cadrelor;

- a realiza o activitate instituțională mai clară centrată pe susținerea tezelor de doctor/doctor habilitat în termen;

- a implica mai activ în activitatea de cercetare a tinerilor (studenți, masteranzi, doctoranzi), în vederea asigurării continuității cercetărilor științifice;

- a monitoriza permanent calitatea și integritatea cercetărilor și publicațiilor științifice ale institutului.

În rezultatul evaluării activității instituției în baza indicatorilor Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, *Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Republicii Moldova* acumulează în total **530,3** puncte. Dintre care:

- **195** de puncte capacitate instituțională, inclusiv:

- art.I. Personalul uman – **115** de puncte,

- art.II Potențial logistic – **35** de puncte,

- art.III Activitatea economico-financiară – **45** de puncte.

- **335,3** puncte media pe profiluri [(351+333+322) : 3]

Ceea ce constituie **58,9 %** din punctajul maximal (**900**) prevăzut pentru evaluarea organizației.

Pentru managementul eficient al instituției și fezabilitatea planului managerial de scurtă și lungă durată Comisia specializată de evaluare a acordat IPC un punctaj suplimentar de **26,6 puncte. TOTAL: 556,5 puncte.**

În consecință, *Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Republicii Moldova* acumulează **61,8 %** și ca urmare a punctajului acumulat i se atribuie calificativul *organizație competitivă pe plan internațional.*

Astfel, în temeiul analizei raportului de autoevaluare al *Institutului Patrimoniului Cultural* al Academiei de Științe a Republicii Moldova, a evaluării efectuate pe teren în ce privește *cadrul juridic și organizatoric de activitate,*

obiectivele și profilul de activitate, resursele umane, potențialul logistic, resursele financiare, rezultatele activității în sfera științei și inovării, cooperare în cadrul național și internațional, Comisa de evaluare și acreditare constată că Institutul s-a afirmat ca instituție de cercetare, **corespunde criteriilor de evaluare** și propune Consiliului Național pentru **reacreditare** Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Republicii Moldova cu profilurile:

- **Arheologia spațiului Carpato-Nistrean;**
- **Geneza și evoluția artei naționale;**
- **Etnii și relații interetnice în Republica Moldova**

Membrii comisiei specializate:

- ***Președinte*** – **Gheorghe Postică**, doctor habilitat, profesor universitar, Ministerul Culturii, președintele comisiei;
- ***Secretar*** – **Alexandra Barbăneagră**, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”;
- ***Economist*** – **Galina Goleac**, economist, IMSP Institutul de Ftiziopulmonologie ”Chiril Draganiuc”.

Anexa nr. 6

Proiectele Institutului Patrimoniului Cultural in perioada 2007-2011

N/o	Denumirea proiectului (contractului)	Termenii realizării	Suma, mii lei
	PROIECTE INSTITUȚIONALE DE CERCETARE		48881.1

1	Arheologia și procesele etno-culturale în spațiul carpato-nistrean (din preistorie până în prezent). Cond. – dr. hab. Valentin Dergaciov.	2006-2010	26464.2
2	Elaborarea portalului de promovare a patrimoniului arheologic al Republicii Moldova, 2008-2009, cond. – dr. Oleg Bujor.	2008-2009	187.6
3	Elaborarea portalului de promovare a patrimoniului istorico-cultural al mun. Chișinău. Cond. – Dr. O. Bujor.	2006-2007	180.3
4	Dimensiunea europeană a patrimoniului arheologic al Republicii Moldova. Cond. – dr. hab. Oleg Levițki.	2011-2014	2187.0
5	Participarea bulgarilor în crearea patrimoniului istorico-cultural din R. Moldova. Cond. – dr. Savelii Novacov.	2006-2010	683.5
6	Aportul cultural al găgăuzilor în dezvoltarea societății contemporane din R. Moldova. Cond. – dr. Liubovi Cimpoș.	2006-2010	1465.9
7	Valorile spirituale și materiale ale etnicilor ruși din R. Moldova: formele cultural-tipologice. Cond. – dr. Tatiana Zaicovschi.	2006-2010	1569.8
8	Dicționar enciclopedic <i>Evreii din Moldova</i> . 2006-2010. Cond. – dr. Irina Șihova. Ex. – grupa „Etnologia evreilor”, 40,0 c.a.	2006-2010	622.1
9	Dezvoltarea conștiinței naționale, limbii și creației populare ale ucrainenilor din Republica Moldova în contextul integrării în societate. . Cond. – dr. Victor Cojuhari.	2006-2010	1125.6
10	Diversitatea etnică ca factor al armonizării societății civile și consolidării statalității moldovenești în context european. Cond. – Dr. Oleg Galușenco.	2006-2010	2110.6
11	Evoluția comunității romilor din Moldova: aspecte istorice și etnografice. Cond. – Dr. Ion Duminița	2006-2010	457.1
12	Dimensiunea europeană a patrimoniului etnografic al Republicii Moldova. Cond. – Dr. Svetlana Procop.	2011-2014	2688.2
13	Geneza, evoluția și tipologia artei naționale. . Cond. – dr. hab. Ana-Maria Plămădeală.	2006-2010	7170.5
14	Patrimoniul artistic al Republicii Moldova în contextul multiculturalismului european: cercetare, valorificare. Cond. – dr. hab. Tudor Stăvilă.	2011-2014	1968.7
	PROIECTE DE CERCETARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR DE STAT		
1	Istoria Moldovei. Vol. I. Epoca preistorică și antică. cond. – Dr. hab. Valentin Dergaciov.	2009	500.0
	PROIECTE PENTRU TINERI CERCETĂTORI		
1	Situația actuală și perspectivele tineretului din zona rurală. Studiu etnocultural-sociologic. Cond. – dr. Irina Șihova.	2007-2008	130.0
2	Cercetarea arheologică a așezării dacilor liberi de la Pruteni, 2008-2009. Cond. – dr. Vladimir Vornic.	2008-2009	190.0
3	Cercetarea arheologică a așezării rurale de la Lozova din perioada constituirii statului medieval moldovenesc. Cond. – dr. Ludmila Bacumenco-Pîrnău.	2010-2011	220.0
	PROIECTE DE INOVARE ȘI TRANSFER TEHNOLOGIC		200.0
1	Crearea sistemului informațional de acces public „Republica Moldova, Patrimonial. Cond. – dr. Tamara Nesterova.	2011	200.0
	GRANTURI INTERNAȚIONALE		1823.8
1	Interacțiuni culturale între civilizațiile de vechi agricultori din zona Carpato-Danubiană și crescătorii de vite din sudul Europei de Est (verificarea concepției M. Gimbutas despre originea indoeuropenilor – aspectul arheologic). Cond. – Dr. hab. Valentin Dergaciov.	2006-2007	80.0
2	Monumentele grecești și scito-sarmatice din Moldova, Vol. I. Monumentele presciticice din Moldova (sec. VIII – înc. VII î.Hr.) cond. – dr. Maia Kașuba.	2009	100.0
3	Topoare-celturi din bronzul tardiv-Hallstattul timpuriu din Europa de Est și Sud-Est. Cond. – dr. hab. Valentin Dergaciov.	2009-2010	100.0
4	Летняя школа археологов «Исследование археологических памятников микрзоны Тринка (Единецкий р-н, Республика Молдова) как пример изучения культурного наследия древних обществ». Contract nr. 62 din 07 iunie 2011 cu Fondul interstatal al țrilor membre CSI cu suportul financiar al Fondului. Cond. - Dr. hab. Oleg Levițki.	2011	601.1

5	Tehnologii de ameliorare a inegalității social-economice în condițiile construirii societății civice în Republica Moldova (aspect etnoregional). Cond. – Dr. Ion Bodrug.	2006-2007	80.0
6	Молдова и Беларусь: сравнительный анализ тенденций устойчивого развития (Moldova – Bielorusii: analiza comparativă a tendințelor dezvoltării durabile). Cond. – dr. hab. Veaceslav Stepanov.	2011	150.0
7	Сказки народов СНГ. Серия: молдавские, гагаузские, цыганские, болгарские сказки (Republica Moldova). Серия: украинские сказки (Украина). Серия: армянские сказки (Армения) (Contractul nr. 89 cu Fondul interstatal al țărilor membre CSI cu suportul financiar al Fondului.). Cond. – dr. Svetlana Procop	2011-2012	630.5
8	Cultura audiovizuală și rolul ei la formarea tinerei generații. Cond. – dr. Violeta Tipa.	2009-2010	82.2
	CONTRACTE ECONOMICE		256.2
1	Contract Nr. 21 din 10 iunie 2008. IPC cu Institutul de geologie și Seismologie AȘM, referitor la „ <i>Determinarea rocilor și componența mineralogică a conglomeratelor utilizate la realizarea pieselor de piatră șlefuită și a uneltelor de muncă</i> ”	2008	10.884
2	Contract Nr. 22 din 22 mai 2008. IPC cu Institutul de Chimie AȘM, referitor la „ <i>Efectuarea analizelor de laborator a unei serii de vestigii arheologice lucrate din ceramică și alte materiale în vederea stabilirii compoziției pastei</i> ”	2008	4.06
3	Contract Nr. 26 din 07 iulie 2010. IPC cu Î.M. Construcții capitale a Primăriei mun. Chișinău. „ <i>Investigații arheologice în zona de reconstrucția a lacului de acumulare „Valea Morilor”</i> ”	2010	200.0
4	Contract Nr. 21 din 19 iulie 2010. IPC cu Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, referitor la „ <i>Arenda unei unități de transport pentru deservirea șantierul - Valea Morilor</i> ”	2010	14.957
5	Contract Nr. 21 din 14 decembrie 2010. IPC cu Institutul de Geologie și Seismologie AȘM, referitor la „ <i>Determinarea rocilor și componența mineralogică a conglomeratelor utilizate la realizarea pieselor de piatră șlefuită și a uneltelor de muncă din șantierul - Valea Morilor</i> ”	2010	6.94
6	Contract Nr. 22 din 14 decembrie 2010. IPC cu Institutul de Chimie AȘM, referitor la „ <i>Efectuarea analizelor de laborator a unei serii de vestigii arheologice lucrate din ceramică și alte materiale în vederea stabilirii compoziției pastei din șantierul - Valea Morilor</i> ”	2010	19.36
	TOTAL		52201.1

CURSURI DE LECȚII SUSȚINUTE

2007	2008	2009	2010	2011
<i>Profilul Arheologia spațiului carpato-nistrean</i>				
6	6	4	3	4
<i>Profilul Etnii și relații interetnice din Republica Moldova</i>				
10	8	11	13	10
<i>Profilul Geneza și evoluția artei naționale</i>				
9	10	11	11	11

Raportul nr. teze de licență/nr. cercetători și nr. teze de masterat/nr. cercetători

Teze	a. 2007	a. 2008	a. 2009	a. 2010	a. 2011
<i>Profilul Arheologia spațiului carpato-nistrean</i>					
Nr. teze de licență/nr. cercetători	5/28	5/28	4/28	5/28	-
Nr. teze de masterat/nr. cercetători	1/28	3/28	-	-	-
<i>Profilul Etnii și relații interetnice din Republica Moldova</i>					
Nr. teze de licență/nr. cercetători					6/47
Nr. teze de masterat/nr. cercetători					9/47
<i>Profilul Geneza și evoluția artei naționale</i>					
Nr. teze de licență/nr. cercetători	14/26	17/26	15/25	11/25	20/23
Nr. teze de masterat/nr. cercetători	-	-	3/25	5/25	7/23

Anexa nr.7

Antrenarea în procesul de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare

Ponderea cerc. abilitați cu dreptul	Raportul nr. doctoranzi/nr	Numărul doctoranzilor care	Ponderea doctoranzilor pregătiți pentru alți	Ponderea susținerilor în termene și pe durata

de conducător/ consultant științific	cercetători	au beneficiat de burse nominale	subiecți ai economiei naționale	următoarelor trei ani a tezelor de doctorat
<i>Profilul Arheologia spațiului carpato-nistrean</i>				
5	5/28 (1 specialitate)	-	3	1
<i>Profilul Etnii și relații interetnice din Republica Moldova</i>				
7	12/47 (2 specialități)	2	5	1
<i>Profilul Geneza și evoluția artei naționale</i>				
10	19/23 (3 specialități)	-	6	1

Anexa nr.8

Dinamica susținerii tezelor de doctorat

1. Forma de învățământ la zi:

2007		2008		2009		2010		2011	
Total/ Absolv	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.
13/5	4/1	16/0	1/0	16/4	0	14/7	0	13/2*	4/0

* Absolventa a. 2012 Natalia Dușacova a susținut teza de doctorat la 15 august 2012, specialitatea 07.00.07 – etnologie, antropologie culturală și istorică

2. Forma de învățământ la frecvența redusă

2007		2008		2009		2010		2011	
Total/ Absolv	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.	Total/ Absolv.	Susț. teze total/abs.
11/0	0	15/3	0	15/1	0	11/1	2/0	11/5	1/0

3. Dinamica susținerii tezelor de doctor habilitat

2007		2008		2009		2010		2011	
Nr. de postd.	Susț. teze total/abs.	Nr. de postd.	Susț. teze total/abs.	Nr. de postd.	Susț. teze total/abs.	Nr. de postd.	Susț. teze total/abs.	Nr. de postd.	Susț. teze total/abs.
5	-	2	3/0	2	-	1	-	1	-

Anexa nr.9

Activitățile de consultanță acordată persoanelor juridice și/sau fizice

Expertize legislative

1. Legea cu privire la simbolurile publice;
2. Legea privind patrimoniul cultural imaterial.
3. Proiectul de Hotărâre de Guvern privind crearea Agenției Naționale Arheologice și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare al Agenției, transmis de Ministerul Culturii cu adresa 03-09/276 din 21.03.2011;
4. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului și alte acte normative ale CNAA;
5. Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului Cadastrului arheologic al Republicii Moldova
6. Aviz asupra Proiectului de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative vizând modificarea și completarea Codului Penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2002, și Codului Contravențional al Republicii Moldova, nr. 218-XVI din 24.10.2008, la compartimentele referitoare la protejarea monumentelor de istorie și cultură.

Elaborări heraldice, vexilologice și faleristice înregistrate oficial de Comisia Națională de Heraldică a Republicii Moldova:

- 1-2. Stema și drapelul satului Ulmu, raionul Ialoveni;
- 3-4. Crucea „Pentru Merit”, clasele I și II, a Serviciului Vamal al Republicii Moldova;

- 5-7. Crucea „Pentru Serviciu Impecabil”, clasele I, II și III, a Serviciului Vamal al Republicii Moldova;
8. Crucea „Veteran al Serviciului Vamal” a Serviciului Vamal al Republicii Moldova;
9. Insigna „Eminent al Serviciului Vamal” a Serviciului Vamal al Republicii Moldova;
10. Insigna „Colaborator onorific al Serviciului Vamal” a Serviciului Vamal al Republicii Moldova;
11. Medalia „20 de ani ai Serviciului Vamal” a Serviciului Vamal al Republicii Moldova;
12. Crucea Carității a Fundației „Ecoul Cernobîlului”;
13. Stema familiei Ursu din Chișinău;
- 14-15. Stema și drapelul Institutului de Științe ale Educației.

Anexa nr.10

Lista acordurilor de colaborare semnate de organizație cu instituții de peste hotare

România

1. Fundația Culturală Est-Vest, București, și Institutul Patrimoniului Cultural AȘM. 2008.
2. *Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, Academia Română, Henri Coandă*, București, România.
3. Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Gabor Aron 16, Sfântu Gheorghe, România.
4. Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române și Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM. 3.05.2007.
5. Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” al Academiei Române.
6. Institutul de Etnologie „C. Brăiloiu” al Academiei Române, România.
7. Institutul de Arheologie și Istoria Artelor, Cluj Napoca, România.

Germania

Eurasien Abteilung des Deutsches Archäologisches Instituts, Im Dol 2-6, D-14195, Berlin

Belorusia

1. Інститут Історіі Національнай АН Беларусі, Акадэміцкая 1, Мінск, Беларусь, 220072

Ungaria

1. MTA Regeszeti Intezete Budapest, Uri u. 49, 10145
2. Institutul de Etnologie al Academiei de Științe din Ungaria. Chișinău-Budapesta, 02.04.2007.

Bulgaria

1. Национальный Институт Археологии с Музеем, Българска та Академия на Науките (БАН), Съборна, 2 1000, София, България
2. Региональный Исторический Музей Варна, Мария Луиза 41, Варна, България, 9000
3. Institutul de Etnologie, Studii Folclorice și Muzeul Etnografic al Academiei de Științe din Bulgaria. Chișinău-Sofia, 07.11.2007

Rusia

1. *Институт Археологии*, Российская Академия Наук, ул. Дм. Ульянова, д. 19, Москва, Россия,
2. *Институт Истории Материальной Культуры*, Российская Академия Наук, Дворцовая Набережная 18, Санкт-Петербург, Россия, 191065

Ucraina

1. *Институт Археологии*, Национальна Академия Наук Украины, вул. Героев Сталинграда 12, Киев, Украина,
2. *Кафедра археологии та музеезнавства. Историчний факультет*, Київський Національний Університет ім. Тараса Шевченка, вул. Владимирська, 64, 01 033 Киев - 33, Украина
3. Institutul de Arheografie Ucraineană și Sursologie „M. Grușevski” al Academiei Naționale de Științe din Ucraina. Chișinău-Kiev, 03.07.2008.

Acorduri de colaborare

Договор о научном сотрудничестве между немецким культурным обществом „Kulturverein Moldova e.V.“ и Институтом Культурного Наследия АН Молдовы. 2009. Срок действия договора не ограничен.

Договор о научном сотрудничестве между НО Фонд «Международный Эйзенштейн-Центр» и Институтом Культурного Наследия АН Молдовы. 2008. Срок действия договора не ограничен.

Contract de colaborare științifică între Fundația Culturală Est-Vest, București, și Institutul Patrimoniului Cultural AȘM . 2008. Termenul contractului nelimitat.